

Pārskats par institūciju iesniegtajiem atzinumiem un komentāriem par SIA "GALLUSMAN" olu un olu produktu ražotnes kompleksa izveides ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma 2.redakciju, kas iesniegta VPVB 07.05.2021., un lerosinātās komentāri par Ziņojuma 3. redakcijā veiktajiem papildinājumiem
(saņemto atzinumu kopijas pievienotas Ziņojuma elektroniskajos pielikumos)

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	lerosinātās atbilde/komentārs
No institūcijām saņemtie atzinumi/komentāri par IVN Ziņojuma 2.redakciju		
Krustpils novada pašvaldība (21.05.2021. vēstule Nr. 2.1-8/21/743)		
1.	Krustpils novada pašvaldība secināja, ka Ziņojumā dokumentā ir ietverti pašvaldības izvirzītie nosacījumi par traucējošās smakas un trokšņa izplatības mazināšanas pasākumiem pašvaldības teritorijā, skaidri aprakstīti iespējamie risinājumi Kompleksa ūdensapgādes nodrošināšanai, notekūdeņu apsaimniekošanai, izvērtētas piebraukšanas iespējas Kompleksam, kā arī aprakstītas citas nepieciešamās inženierkomunikācijas Kompleksa darbības nodrošināšanai. Līdz ar ko Krustpils novada pašvaldībai nav iebildumu pret izstrādāto Ziņojumu.	Informācija pieņemta zināšanai.
Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālā vides pārvalde (08.06.2021. vēstule Nr.2.3/1205/DA/2021)		
2.	Attiecībā uz Ziņojumu VVD Daugavpils RVP iebildumu un ierosinājumu nav. Vienlaicīgi informējam, ka Ziņojuma 60. lpp. ir sniegta norāde, ka lietuss notekūdeņu attīrīšanas iekārtām jānodrošina lietuss notekūdeņu attīrīšanas kvalitāte suspendētām vielām - mazāk par 35 mg/l, savukārt, naftas produktiem - mazāk par 5 mg/l. Vēršam uzmanību, ka pēc ~700 m attīrītie notekūdeņi ieplūst valsts nozīmes ūdensnotekā „Babraunīca”, kurā saskaņā ar MK 12.03.2002. noteikumu Nr. 118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” prasībām, naftas produktu koncentrācija ūdenī nedrīkst pārsniegt 0,1 mg/l. Līdz ar to, pamatojoties uz piesardzības principu, lai nepasliktinātu valsts nozīmes ūdensnotekas „Babraunīca” ūdeņu kvalitāti, jānodrošina, ka attīrīto notekūdeņu izplūdes vietā naftas produktu koncentrācijai jābūt ≤ 0,1 mg/l. Lūdzam iekļaut Ziņojumā augstāk minēto informāciju.	Ziņojuma 3.3.11. nodaļā aktualizēta informācija par pieļaujamo naftas produktu koncentrācijas līmeni attīrītajos lietuss notekūdeņos, norādot, ka tas nedrīkst pārsniegt 0,1 mg/l.
Veselības inspekcija (14.06.2021. vēstule Nr. 4.6.2.-10./407)		
3.	Izskatot Ziņojumu, Veselības inspekcija secina, ka pēc tās ieteikuma ir papildināta Ziņojuma 5.8. sadaļa ar tekstu "Pēc Kompleksa darbības uzsākšanas tiks nodrošināti trokšņu robežlielumu kontroles mērījumi pie attiecīgās ekspluatācijas maksimālas jaudas, lai novērtētu reālo	Informācija pieņemta zināšanai.

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	trokšņu atbilstību ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros trokšņu modulēšanas rezultātiem” un atbilstību saskaņā ar MK 07.04.2014. not. Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”, un papildināts 12. pielikums, norādot plānotas aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām un ūdensapgādes urbumu aizsargjoslām.	
Vides pārraudzības valsts birojs (06.07.2021. lēmums Nr. 5-02/14)		
4.	3. Atbilstoši Ziņojumam, lai emisiju izplatības samazināšanas nolūkā Kompleksu nebūtu jāapriko ar gaisa attīrīšanas filtru sistēmu, gan jaunputnu novietnes, gan dējējvistu novietnes paredzēts aprikt ar novietņu konstrukcijā to ventilatoru izvadu gala sienās integrētām plūsmas barjerām jeb slāpētājiem. Pēc būvības ventilatoru izvadi būs novietnes vienā gala sienā izvietoti sānis (horizontāli) vērsti emisiju avoti, kam visā novietnes augstumā un gala sienas platumā paredzēts izbūvēt barjeru, kas – kā norādīts Ziņojumā, paredzēta ar mērķi radīt gaisa turbulenci un pavērst emisiju plūsmu uz augšu vērstā virzienā. Šāda pieeja, kad sānis vērstiem ventilatoriem tiek paredzētas barjeras, kas ļauj ierobežot un mainīt plūsmas virzienu, nav jauns risinājums, tomēr pieeja, kad barjeras tiek paredzētas nevis ventilatoru rindai vai grupai, bet uzreiz visai ventilatoru kopai, lai radītu turbulences zonu, ir jauna, līdz šim Latvijā nevērtēta pieeja, tādēļ tās piemērotība, efektivitāte un darbības principi (to vērtējums, tai skaitā attiecībā uz turbulences veidošanās apstākļiem, plūsmas ātruma izmaiņām turbulences rezultātā u.c.) var tikt balstīti tikai prognozēs (nevis, piemēram, uz mērījumu un monitoringa rezultātiem).	Argumentācija un apsvērumi par iemesliem, kāpēc putnu novietnes nav paredzēts aprikt ar filtru sistēmām un kāpēc šādu sistēmu ieviešana būtu neefektīva un nelietderīga, ir aprakstīti Ziņojuma 3.3.2. nodaļā. Savukārt putnu novietņu konstrukcijā paredzētās integrētās plūsmas barjeras neaizstāj filtru sistēmas, bet tās ir paredzēts kā viens no daudziem Ziņojumā aprakstītiem kompleksi risinājumiem gaisa emisiju no putnu novietnēm ierobežošanai, t.sk. mainot emisiju plūsmas virzienu un paaugstinot emisijas avota augstumu. Šīm konstrukcijām ir sagaidāmi arī citi, ne mazāk būtiski pozitīvi efekti. Piemēram, trokšņu emisiju samazināšana no ventilatoru darbības, emisiju koncentrāciju samazināšana tiešā novietņu tuvumā, tādējādi samazinot bioloģiskās drošības riskus, pretvēja ietekmes samazināšana uz ventilatoru darbību un apēnojuma radīšana saules ietekmes mazināšanai caur ventilācijas izvadiem uz klimatiskajiem un dienas režīma apstākļiem putnu novietnēs putnu stresa mazināšanai un produktivitātes uzlabošanai. Plānoto konstrukciju novērtējums, t.sk. veicot salīdzinošo modelēšanu, ir sniegts aktualizētajā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā (Ziņojuma 9.pielikums). Informācija par plūsmas barjeru darbības principiem ir aktualizēta Ziņojuma 3.3.2. nodaļā un Gaisa emisiju novērtējumā.
5.	3.1. Lai gan emisiju no novietnēm faktiski radīs sānus vērsti avoti ar īpaši veidotu barjeru plūsmas ceļā, kas ir specifisks avots ar specifisku funkciju, novērtējumā visa ventilatoru izvadu plūsmas barjeras zona pieņemta kā viens punktveida emisiju avots ar vertikālu izplūdi (avots,	Aktualizētajā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā (Ziņojuma 9.pielikums) emisiju koncentrāciju izplatības novērtēšanai plūsmas barjeras zonas veidots

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	kas būtu līdzvērtīgs parastam vertikāla dūmeņa izvadam), turklāt par šāda avota diametru pieņemta novietņu sienā esošo sānis vērsto ventilatoru izvadu diametru summa, nevis plūsmas barjeras zonas veidots atvērtais laukums (kas ir vērā ņemami lielāks).	atvērtais laukums ir pieņemts kā laukumveida emisijas avots ar attiecīgu tā laukumu.
6.	<p>3.2. Attiecībā uz emisiju plūsmu secināms, ka tā pieņemta pie Ziņojumā norādīto ventilācijas iekārtu maksimālās jaudas (65 800 m³/h), lai gan attiecīgo vērtību izmantošana konkrētajā situācijā (aprēķiniem) nav pamatota, jo plūsma lielāko Kompleksa darbības laiku būs samazināta, bet lielāku plūsmas vērtību pieņemšana aprēķinos uzrāda labāku izklīdes rezultātu (ietekme uz gaisa kvalitāti un smaku ietekme sagaidāma lielāka nekā Ziņojumā novērtēts). Arī atbilstoši Ziņojuma 8. pielikumam "Trokšņu ietekmes novērtējums", veicot trokšņu aprēķinus, pieņemts, ka ventilatoru darbības jauda dienas laikā būs 100 %, vakarā – 70 % un naktī – 50 %, neatkarīgi no sezonas. Tai pat laikā, veicot ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumu, pieņemts, ka tie paši ventilatori visu laiku darbojas ar maksimālo jaudu, neatkarīgi no sezonas un diennakts perioda. Šāda aprēķina pieeja būtiski ietekmē emisiju (arī smaku) izklīdes rezultātu to uzlabojot. Ietekmes uz gaisa kvalitāti un smaku ietekmes novērtējumu nepieciešams pārstrādāt veidā, kas nodrošina vides troksnim līdzvērtīgu iekārtu darbības principu novērtējumu, jo – kā izriet no vides trokšņa novērtējuma, citādā režīmā (ar lielākām jaudām visā diennakts garumā neatkarīgi no sezonālītātes) ventilatoru darbība nav vērtēta un faktiski nemaz nebūtu pieļaujama (paredzēti kā pasākumi ietekmes samazināšanai).</p>	<p>Aktualizētajā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā emisiju koncentrāciju izplatības novērtēšanai ņemta vērā ventilācijas sistēmas jaudas dinamika. Aprēķinu un modelēšanas mērķiem, lai ietaupītu darba un laika resursus informācijas apjoma ievadīšanai un apstrādei (ņemot vērā lielo emisijas avotu skaitu), pieņemts, ka ventilatoru jauda ir konstanta visa gada garumā (26%), ņemot vērā gada vidējo āra gaisa temperatūru un provizoriskos ventilācijas sistēmas jaudas dinamikas izmaiņu parametrus atkarībā no āra gaisa temperatūras, kas aprakstīti Ziņojumā. Lai pamatotu šādu pieeju, veikta salīdzinošā modelēšana, kur vienā gadījumā ventilatoru sistēmas jauda ir konstanta visu gadu, bet otrajā gadījumā - mainīga katru mēnesi, ievērojot attiecīgā mēneša vidējās gaisa temperatūras datus, tos summējot. Aprēķinu rezultāti parādīja, ka abu pieeju gadījumā rezultāti summārās emisijās ir faktiski vienādi (vidējā novirze nepārsniedz 2%, t.i. izmantojot gada vidējos ventilatoru jaudas parametrus smakas koncentrācijas uzrāda pat nedaudz lielākas vērtības). Līdz ar ko secināts, ka turpmākiem emisiju aprēķiniem no putnu turēšanas novietnēm pieņemtā pieeja ir attaisnojama un sniedz pietiekami korektu priekšstatu par sagaidāmajām emisijām. Tāpat, analizējot āra gaisa temperatūras datus un attiecīgo ventilācijas sistēmas jaudas dinamiku gada griezumā, konstatējams, ka ventilatoru jaudas ierobežošana ar sistēmas iestatījumiem noteiktās diennakts daļās var būt nepieciešama vien ļoti retos gadījumos (piemēram, ļoti siltās naktīs), tajā pašā laikā neradot putnu pārkaršanas riskus nepietiekamas gaisa apmaiņas novietnēs dēļ. Līdz ar ko ventilācijas sistēmas iestatījumi jaudas īslaicīgai</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		ierobežošanai kādā diennakts daļā nav vērtēti un ņemti vērā gaisa emisiju novērtējumā. Šo iestatījumu ietekme ir vērtēta trokšņa emisiju novērtējumā, lai novērtētu trokšņa emisiju līmeni nelabvēlīgākajā situācijā (gada siltākajos mēnešos, kad ventilatoru jauda ir lielākā).
7.	<p>4.1. Nosacījumus piesārņojošo vielu emisiju izkliedes modelēšanai (stacionāru emisiju avotu limita projekta izstrādei) noteic Ministru kabineta 2013.gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – MK Noteikumi Nr. 182), bet Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumi Nr. 724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" 9. punkts noteic, ka tad, ja A vai B kategorijas piesārņojošās darbības rezultātā piesārņojošo vielu emisija izraisa vai var izraisīt traucējošu smaku, operators izstrādā smaku emisijas limita projektu, ievērojot normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi minētos nosacījumus, ciktāl šie normatīvie akti nav pretrunā ar šiem noteikumiem, kā arī novērtē kopējo ietekmi, ņemot vērā blakus esošu operatoru radīto smaku emisiju. Savukārt MK Noteikumu Nr. 18 9. punkts paredz, ka gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums veicams, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi (tātad – ievērojot MK Noteikumu Nr. 182 prasības)</p>	<p>Aktualizētais Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums sagatavots, ievērojot VPVB norādīto normatīvo aktu prasības, t.sk. konsultējoties ar VPVB par emisiju faktoru krājumu piemērošanu emisiju aprēķinu veikšanai. Smakas emisiju novērtēšanai Kompleksa darbības rezultātā ņemts vērā VVD Daugavpils RVP norādītais cita operatora smakas emisijas avots (SIA "REKA"), ievērojot šim operatoram izsniegtajā atļaujā piesārņojošās darbības veikšanai norādītos emisijas avota raksturlielumus un parametrus.</p>
8.	<p>4.2. MK Noteikumu Nr. 182 24. un 3. pielikums paredz, ka tad, ja emisija nav pastāvīga, kas nozīmē arī gadījumus, kad tā nav vienmērīga, kad emisiju avots darbojas ar atšķirīgu jaudu un intensitāti, novērtējumā ir jāņem vērā tā darbības (un emisijas) dinamika. Šāds nosacījums novērtējumā nav ievērots (piemēram, attiecībā uz ventilatoru darbību). No Ziņojuma tāpat izriet, ka, veicot ietekmes novērtējumu, nav ņemti vērā tādi piesārņojošo vielu izkliedi ietekmējoši faktori, kas ietekmē piesārņojošo vielu izkliedi, kā teritorijas reljefs un apkārtnes apbūve, ņemot vērā to izvietojumu un parametrus (MK Noteikumu Nr. 182 26. punkts). Summāro emisiju koncentrāciju noteikšana nav veikta</p>	<p>Aktualizētais Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums sagatavots, ievērojot VPVB norādīto normatīvo aktu prasības. Novērtējuma ietvaros veikta piesārņojošo vielu izkliedes modeļa jutīguma analīze, ņemot vērā klimatisko apstākļu datus par pēdējiem trim gadiem (2018.-2020.), kas saņemti no LVĢMC.</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>atbilstoši MK Noteikumu Nr. 182 5. pielikuma 4. punktam, kurā noteikts, ka “summārās koncentrācijas nosaka, summējot telpiski identisku attiecīgās vielas esošā piesārņojuma līmeņa datu kopu ar attiecīgo izkliedes aprēķina datorprogrammas izveidoto datu kopu”. Tāpat nav veikta piesārņojošo vielu izkliedes modeļa jutīguma analīze (analīze, ko veic, lai noskaidrotu, cik lielā mērā, pārmainoties vienam faktoram, mainās cits faktors, ko modelē, piesārņojošo vielu izkliedi sagatavojot katram no pēdējiem trim gadiem), kas bija jāveic saskaņā ar MK Noteikumu Nr. 182 27.2. apakšpunktu, jo putnu novietnēm emisiju avoti projektēti un vērtēti kā tādi, kas izvietoti ēkai tieši līdzās, kā arī šo noteikumu 27. punktu, jo Paredzētā darbība ir A kategorijas piesārņojošā darbība. Ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kurā jāsniedz pilnvērtīgs sagaidāmās ietekmes novērtējums, lai varētu pieņemt lēmumu par plānotās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Nenodrošinot MK Noteikumu Nr. 182 prasības attiecībā uz veidu, kādā sagatavojams emisiju limita projekts, nav pamata secināt, ka šādai darbībai (bez jauna emisiju limita projekta izstrādes) varētu tikt izsniegta atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai. Tādēļ, ja jau šajā stadijā netiek nodrošināta MK Noteikumu Nr. 182, tai skaitā šo noteikumu 27. punkta un 27.5. apakšpunkta prasība attiecībā uz jutīguma analīzi, pārliecinoties, vai plānotā mēroga darbība pie mainīgiem apstākļiem neradīs būtisku un nepieļaujamu ietekmi, nav arī pamata pieņemt, ka šāda darbība ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā varētu tikt akceptēta.</p>	
9.	<p>4.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisiju un smaku emisiju novērtējumam nav izmantoti emisiju faktori atbilstoši MK Noteikumu Nr. 182 10.3. apakšpunkta nosacījumiem (sk., Eksperta atzinuma 4.1. un 4.2. apakšpunktu), turklāt arī no izmantotajā literatūrā norādītajiem faktoriem izvēlēti tādi, kas ir zemāki, vai papildus formulā ievērtēta attīrīšanas iekārtu efektivitāte, lai gan attīrīšanas iekārtas nav paredzētas.</p>	<p>Aktualizētais Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums sagatavots, izmantojot emisijas faktoros atbilstoši MK 02.04.2013. not. Nr.182 “Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” 10.3. apakšpunkta nosacījumiem, kā arī konsultējoties ar VPVB.</p>
10.	<p>4.4. Ņemot vērā to, ka Paredzētā darbība ir A kategorijas piesārņojošā darbība, saskaņā ar likuma “Par piesārņojumu” nosacījumiem uz to attiecināmas prasības par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem</p>	<p>Saskaņā ar aktualizēto Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumu ar LPTP saistītie amonjaka emisiju koncentrācijas pieļaujamie līmeņi (ne būru, ne</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>paņēmieniem (LPTP) un ar tiem saistītajiem emisiju līmeņiem (LPTP SEL) attiecībā uz mājputnu intensīvo audzēšanu. Minētie nosacījumi ir noteikti Eiropas Komisijas īstenošanas lēmumā (2017. gada 15. februāris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES nosaka secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz mājputnu vai cūku intensīvo audzēšanu (turpmāk – LPTP Secinājumi). Izvērtējot Ziņojumu un Eksperta Atzinumā konstatēto, norādāms, ka, veicot Paredzētās darbības sagaidāmās ietekmes (un atbilstības LPTP SEL) novērtējumu, piemēram, vērtējot atbilstību Secinājumu 31. LPTP un LPTP SEL attiecībā uz amonjaku, Kompleksā paredzētais putnu mītnes tips klasificēts kā sistēma bez būriem (tiem LPTP SEL noteikti augstāki). Tādēļ Ziņojuma 10. pielikumā secināts, ka prognozētie amonjaka emisiju līmeņi, kas saskaņā ar Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumu ir ~ 0,0854 kgNH₃ uz dzīvnieka vietu dējējvistu novietnēs un ~ 0,0756 kgNH₃ uz dzīvnieka vietu jaunputnu novietnēs, nodrošinās atbilstību Secinājumu 31. LPTP SEL. Tomēr, ņemot vērā plānoto sistēmu ar mēslu tūlītēju izvešanu, pastāv pamats uzskatīt, ka uz Paredzēto darbību attiecināmi zemākie Secinājumu 31. LPTP SEL līmeņi, kas noteikti būru sistēmai (uzlabotai būru sistēmai), un šādā gadījumā Paredzētā darbība LPTP SEL neatbilst. LPTP SEL būru un bezbūru sistēmai noteikti, vadoties no mēslu apsaimniekošanas risinājumiem, kur bezbūru sistēmās mēsli uzkrājas uz novietnes grīdas vai zem tās. Minētās atšķirības arī ir galvenais pamatojums tam, ka LPTP SEL bezbūru sistēmām noteikti augstāki</p>	<p>bezbūru sistēmām) Paredzētās darbības ietvaros netiks pārsniegti. Ziņojuma 3.3.2. un 3.3.3. precizēts skaidrojums par putnu mēslu apsaimniekošanu putnu novietnēs, ņemot vērā, ka putnu mītnes tips <i>Aviary</i> (kas ir bezbūru sistēma) pieļauj putniem pieeju arī nelielai platībai uz grīdas starp sekcijām, kur ir iespējama neliela apjoma mēslu rašanās (šos mēslus regulāri savāks par procesu atbildīgais personāls).</p>
11.	<p>5.1. Ziņojuma 3.10. nodaļā norādīts, ka plānots uzstādīt (kā rezerves katlu) sadedzināšanas iekārtas ar LNG (ar šādu saīsinājumu apzīmē sašķidrināto dabas gāzi) degļiem, taču pārējās Ziņojuma nodaļās un pielikumos tiek vērtēti procesi, kuros izmanto dabas gāzi no pieslēguma centrālajiem tīkliem. Nepieciešams novērst pretrunas Ziņojumā, tomēr, ja paredzēts izmantot sašķidrināto dabas gāzi, jāveic atbilstoši pārrēķini emisiju novērtējumā</p>	<p>Ziņojumā novērsta drukas kļūda. Ņemot vērā Paredzētās darbības teritorijas tuvumā pieejamos centralizētos dabasgāzes apgādes tīklus, LNG (sašķidrinātās dabasgāzes) izmantošana Kompleksa tehnoloģiskajos procesos netiek paredzēta un izskatīta.</p>
12.	<p>5.2. Ziņojuma 3.3.8. nodaļā norādīts, ka “Biomisas sadedzināšanas katlagregātu konstrukcija tiks paredzēta īpaši zemas kvalitātes</p>	<p>Aktualizētajā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā veiktas atbilstošas korekcijas aprēķinos.</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>kurināmajam – šķeldai, mežistrādes šķeldai ar zāģu skaidu un koksnes mizas piejaukumu un enerģētiskai šķeldai, kas ražota no ciršanas atliekām.” Taču maksimālā kurināmā aprēķinā un CO₂ emisiju aprēķinos tiek izmantota zemākā sadegšanas siltuma vērtība (3,26 GJ/ber. m³), kas atbilst kurināmajai šķeldai nevis koksnes atlikumiem¹, līdz ar to tiek iegūts aptuveni par 17 % mazāks maksimālā kurināmā apjoms un zemākas emisiju vērtības. Nav norādīts, kāds kurināmā blīvums izmantots pārejai uz GJ/kg. Aprēķinos veicamas atbilstošas korekcijas.</p>	<p>Papildus norādāms, ka Ziņojumā aprakstītais nepieciešamās siltumenerģijas apjoms Kompleksa tehnoloģisko procesu nodrošināšanai ir indikatīvs, pieņemot, ka iekārtas pastāvīgi darbojas ar maksimālu jaudu. Faktiskais siltumenerģijas apjoms būs mazāks, tādējādi ar lielu ticamības pakāpi būs arī mazāks kurināmā patēriņš, attiecīgi radot zemākas emisijas gaisā.</p>
13.	<p>5.3. Salīdzinot izvēlētos emisijas faktorus Ziņojuma 9. pielikumā norādītās metodikas² 1.6-1. tabulā zemas kvalitātes šķeldai ar aprēķinos izmantotajiem, secināms, ka aprēķinos izmantoti emisijas faktori slapjai koksnei un nekontrolētam emisiju procesam, lai gan šajā tabulā ir atrodami arī emisijas faktori koksnes sadedzināšanas iekārtām, kuras aprīkotas ar elektrostatiskajiem filtriem, kuri Biroja ieskatā uzskatāmi par atbilstošākiem, jo īpaši situācijā, kad netiek pievienoti attīrīšanas iekārtu ražotāju apliecinājumi par filtru efektivitāti un garantēto sasniedzamo emisiju koncentrāciju izplūdē. Birojs vērš uzmanību arī uz to, ka izmantotajā metodikā norādīti emisijas faktori arī kondensējamajām jeb nefiltrējamajām cietajām daļiņām (CPM), kuras jo īpaši būtu jāņem vērā, ja tiek izmantots kurināmais ar augstu mitruma saturu, kā arī minētā avota 1.6-2. tabulā ir norādīts emisijas faktors SO₂ emisijām, kuru aprēķins Ziņojumā nav veikts. Aprēķinos un modelī veicamas atbilstošas korekcijas.</p>	<p>Aktualizētajā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā emisiju no koksnes biomasas sadedzināšanas aprēķiniem izmantoti emisiju faktori no VPVB norādītās metodikas 1.6.-1. tabulas (mizai un slapjai koksnei), piemērojot šiem emisiju faktoriem samazinājuma koeficientu (K=0.9776), kas noteikts, ņemot vērā minimālās dūmgāzu attīrīšanas prasības no cietajām daļiņām, lai, piemērojot metodikā norādītos emisiju faktorus, emisiju koncentrācijas no Kompleksa koksnes sadedzināšanas iekārtām atbilstu MK 07.01.2021. not. Nr.17 “Noteikumi par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām” prasībām par emisiju koncentrāciju robežvērtībām jaunām vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām. Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā ir sniegta attiecīga argumentācija un secinājumi, ka šāda dūmgāzu attīrīšanas pakāpe ir pilnībā reālistiska. Emisiju faktoru krājumā norādītie emisiju faktori no koksnes sadedzināšanas iekārtām, kuras aprīkotas ar elektrostatiskajiem filtriem, uz ko norāda VPVB, nav uzskatāmi par atbilstošiem, jo Kompleksa sadedzināšanas iekārtās ir paredzēti gan elektrostatiskie filtri, gan ciklonseparatori, kur katrai no šīm sistēmām ir augsta</p>

¹ Izmantojama VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs sagatavotā “CO₂ emisiju no kurināmā stacionārās sadedzināšanas aprēķina metodika 2021. gadam”.

² AP-42, fifth Edition, Volume I, Chapter 1: “External Combustion Sources” 1.6. “Wood Residue Combustion In Boilers”, US EPA.

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		<p>attīrīšanas pakāpe no cietajām daļiņām. Emisiju aprēķiniem izmantoti arī minētā emisiju krājuma tabulā 1.6-2 pieejamie dati par emisijas faktoriem kondensējamajām jeb nefiltrējamajām cietajām daļiņām (CPM) un SO₂ emisijām. Papildus norādāms, ka Ierosinātāja apzinās un ņem vērā, ka Ziņojumā norādītie emisiju līmeņi attiecīgo tehnoloģisko risinājumu izvēles gadījumā būs obligāts nosacījums darbības realizēšanai, kurus būs iespējams pārskatīt, tikai veicot atkārtotu darbības izvērtējumu.</p>
14.	<p>5.4. Ziņojuma 9. pielikumā pievienota atsauce uz iekārta ražotāja garantijām attiecībā uz emisiju samazinājumu speciālās konstrukcijas "Low NOx" degļiem, Birojs vērš uzmanību, ka ražotājs garantē (ja tiek ievēroti pārējie norādītie degšanas procesa parametri) CO un NOx emisiju līmeni izplūdē attiecīgi < 10 mg/kWh un < 80 mg/kWh, nevis samazinājuma procentus, līdz ar to aprēķins atbilstoši labojams. Vēršam uzmanību arī uz faktu, ka emisijas avotu A22-A24 jaudas atbilst mazas jaudas gāzes sadedzināšanas iekārtām un to emisijas faktori nav vienādi ar vidējas jaudas iekārta emisijas faktoriem, aprēķinos veicamas atbilstošas korekcijas.</p>	<p>Aktualizētajā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā CO un NOx emisiju aprēķiniem izmantoti iekārta ražotāja sniegtie dati par garantētajiem emisiju līmeņiem izplūdē, kas pievienoti Gaisa emisiju novērtējuma pielikumos. Aprēķinātās emisiju koncentrācijas no dabasgāzes sadedzināšanas nepārsniedz MK 07.01.2021. not. Nr.17 "Noteikumi par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām" noteiktās emisiju koncentrāciju robežvērtības jaunām attiecīgās jaudas sadedzināšanas iekārtām.</p>
15.	<p>5.5. Ņemot vērā, ka emisiju novērtējums veikts neatbilstoši prasībām, tajā skaitā arī attiecībā uz iespējamajiem siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas avotiem un tajos radītajiem apjomiem, Ziņojuma 5.6. nodaļa pārskatāma un papildināma pēc smaku un emisiju vērtējuma pārstrādāšanas.</p>	<p>Ziņojuma 5.7. nodaļā (iepriekš 5.6. nodaļa) veiktas attiecīgas korekcijas aprēķinos par SEG emisijām.</p>
16.	<p>6.1. Atbilstoši atsauces dokumenta par LPTP attiecībā uz intensīvo mājputnu un cūku audzēšanu (turpmāk – Atsauces dokuments) norādītajam, vērtējot notekūdeņu apsaimniekošanu, jāvērtē ne tikai izmantojamais ķīmisko vielu un enerģijas patēriņš, bet arī trokšņa un smaku emisijas, kas Ziņojumā šajā aspektā nav vērtētas. Ziņojums atbilstoši papildināms ar trūkstošo vērtējumu vai faktos balstītu pamatojumu, kāpēc ietekmi var uzskatīt par nebūtisku.</p>	<p>Ziņojuma 3.3.11. nodaļa "Notekūdeņu apsaimniekošana" papildināta ar informāciju, norādot, ka visas NAI tehnoloģiskās iekārtas atradīsies slēgtās un siltinātās konteinertipa telpās. Normāla notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiskā procesa gaitā specifisku smaku rašanās ārpus tehnoloģiskām telpām nav paredzama. Pēc Paredzētās darbības uzsākšanas nepieciešamības gadījumā no telpām izplūstošais gaiss var tikt attīrīts, izmantojot ozonēšanu. Saskaņā ar veikto aprēķinu rezultātiem par kopējām smakas emisijām Paredzētās darbības rezultātā vismaz 95% daļa no</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		tām ir saistītas ar putnu turēšanu novietnēs. Turklāt gandrīz visi smakas emisiju avoti pamatražošanas zonā atradīsies tuvu viens otram. Līdz ar ko jebkādu citu nebūtisku smakas emisiju avotu iekļaušana gaisa emisiju novērtējumā nevar radīt būtiskas izmaiņas emisiju koncentrāciju aprēķinu un izkliedes modelēšanas rezultātos. Saskaņā ar veiktās modelēšanas rezultātiem smaku emisiju koncentrācijas pie tuvākajām apdzīvotajām vietām (viensētām) ar lielu rezervi nepārsniegs gaisa kvalitātes mērķlielumus.
17.	6.2. Vērtējot smaku emisijas no mēslu pārkraušanas pie jaunputnu mītnēm, izmantots citā objektā veikta mērījuma rezultāts, kas pirmšķietami (iepazīstoties ar aprakstu objektam izsniegtajā piesārņojošās darbības atļaujā) neatbilst Paredzētās darbības situācijai ne pēc putnu turēšanas nosacījumiem, ne mēslu uzglabāšanas un izvākšanas nosacījumiem, kuru raksturojums pat nav salīdzināts Ziņojumā, līdz ar to mērījuma rezultāts nav uzskatāms par atbilstoši izmantojamu.	Aktualizētajā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā, vērtējot smaku emisijas no mēslu iekraušanas pie jaunputnu novietnēm, izmantoti VDI standartā norādītie emisiju faktori no mēslu uzglabāšanas, veicot attiecīgus aprēķinus. Pieejamie dati par smaku emisiju koncentrāciju veiktajiem mērījumiem no mēslu iekraušanas piekabēs citā objektā (SIA "Alūksnes putnu ferma") izmantoti vien salīdzināšanas nolūkiem. Papildus norādāms, ka mēslu izvākšanas no putnu novietnēm tehniskais un organizatoriskais risinājums (mēslu izvākšana katru vai gandrīz katru dienu un to iekraušana piekabēs ar konveijera lentām), kā arī putnu mēslu ķīmiskais un fizikālais sastāvs ir ļoti līdzīgi visos lielākajos nozares uzņēmumos Latvijā, jo arī tiem savā darbībā ir jāievēro LPTP, t.sk. attiecībā uz kūstmēslu apsaimniekošanu. Atkārtoti norādāms, ka neviena cita nozares uzņēmuma (operatora) Latvijā piesārņojošo darbību atļaujās nav noteiktas un vērtētas emisijas no mēslu iekraušanas piekabēs, lai gan tieši šāds mēslu apsaimniekošanas risinājums tiek pielietots, jo ir optimāls.
18.	6.3. Ņemot vērā smaku izplatības nozīmīgo ietekmi uz tuvāko apkārtni, nepieciešams pamatot mēslu apstrādes ceha izvada augstumu ³ , cita starpā ņemot vērā arī nelabvēlīgo meteoroloģisko apstākļu ietekmi (skat. Programmas IV daļas 2.3. 6.5. punktā noteikto, arī Eksperta	Aktualizētajā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā veikts atsevišķs novērtējums un modelēšana, lai pamatotu mēslu pārstrādes iekārtu gaisa attīrīšanas sistēmu izvadu augstumu. Ņemot vērā, ka mēslu pārstrādes

³ Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumu Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi"; 26¹ punkts par aprēķinu (modelēšanas) veikšanu, lai izvērtētu, cik augstam jābūt iekārtas dūmenim.

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	Atzinumu attiecībā uz apkārtējās apbūves ietekmi un citus norādījumus attiecībā uz gaisa un smaku ietekmes modelēšanu).	iekārtu smaku koncentrāciju īpatsvars kopējā devumā ir niecīgs (vismaz 95% daļa no visām smakas koncentrācijām (OU_E/sec) rada putnu turēšana novietnēs), mēslu pārstrādes iekārtu gaisa attīrīšanas sistēmu izvadu augstuma maiņa (piemēram, no 25 uz 30m) nerada faktiski nekādu ietekmi uz smakas emisiju kopējām koncentrācijām.
19.	6.4. Ziņojums papildināms ar faktos un aprēķinos balstītu informāciju, kas ļautu pamatoti izslēgt no vērtējamo smaku (arī citu emisiju gaisā) emisijas avotu kopas olu čaumalu kaltes izvadu un pārējos olu pārstrādes ceha emisiju izvadus. Birojs pievienojas Eksperta vērtējumam, ka šādā pamatojumā būtiskāks par attīrīšanas iekārtas efektivitāti ir garantētās koncentrācijas skaitliskās vērtības izplūdē. Nepieciešamības gadījumā šie avoti iekļaujami modelī.	Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums (Ziņojuma 9.pielikums) papildināts ar informāciju par emisiju raksturojumu no olu pulvera un čaumalu kaltes, kā arī olu vārīšanas tehnoloģiskajiem procesiem. Gaisa kvalitātes novērtējums papildināts ar vienu jaunu emisijas avotu, veicot atbilstošus emisiju aprēķinus.
20.	6.5. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā atrodas citi ražošanas objekti, kuriem ir iespējama piespiedu vai dabiskās ventilācijas sistēmu esamība, Ziņojums būtu papildināms ar smaku un citu emisiju toksikoloģisko raksturojumu un atbilstoši Atsauces dokumentam (4.18.4. nodaļas ieteikumi attiecībā uz smaku monitoringu) arī smaku hedonisko toņu un intensitātes aspektu vērtējumu.	Aktualizētājā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā, veicot smakas emisiju novērtējumu un koncentrāciju izplatības modelēšanu, ņemts vērā (iekļauts modelēšanā kā papildus emisijas avots) VVD Daugavpils RVP vēstulē norādītais smakas emisiju avots (krāšņu dūmenis), kas atrodas uzņēmuma SIA "REKA" teritorijā (~600m ZR virzienā no Kompleksa teritorijas A alternatīvas gadījumā). Šī emisijas avota parametru noteikšanai izmantoti dati no SIA "REKA" piesārņojošās darbības atļaujas Nr.DA15IB0023. Saskaņā ar modelēšanas rezultātiem smaku emisiju koncentrācijas, tajā skaitā pie mazciema "Sankalī" dzīvojamām mājām, nepārsniegs normatīvajos aktos noteiktos smaku koncentrācijas mērķlielumus (smaku emisiju koncentrācija mazciemā Sankalī paredzama mazāka par $1 OU_E/m^3$, kas ir smakas uztveres sliekšnis saskaņā ar MK 25.11.2014. not. Nr.724 "Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" 2.5. punktu). Tāpat, ievērojot salīdzinoši lielo attālumu (un savstarpējo ģeogrāfisko novietojumu) starp SIA "REKA" un Paredzētās darbības vietu, kā arī ņemot vērā Paredzētās darbības vietas

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		tuvumā esošo valdošo vēju virzienu, abu šo smakas avotu izraisīto smakas emisiju sajaukšanās var rasties vien retos gadījumos (turklāt zemās koncentrācijās).
21.	8.1.1. Ne Ziņojumā, ne 8.pielikumā nav pievienota tabula vai cita veida informācija, kurā būtu apkopoti visi trokšņa avoti, tos raksturojošie parametri, numerācija, ar kādu tie identificējami ievaddatos. Ziņojuma 3.12. nodaļā norādīts, ka identificēti 20 stacionāri trokšņa avoti, bet Ziņojuma 5.7. tabulā apkopota informācija par 5 stacionāro avotu grupām. Sniegtajā trokšņa avotu raksturojumā nav izvērtēti tādi trokšņa avoti kā koksnes biomasas sadedzināšanas iekārtas un to dūmgāzu attīrīšanas iekārtas, tajā skaitā elektrostatisķie filtri, kā arī ražošanas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar koagulācijas, flotācijas un dūņu atūdeņošanas iekārtu maisītājiem un sūkņiem. Nav pievienota trokšņa avotu karte.	Ziņojuma 5.8. nodaļā uzskaitīti galvenie identificētie Paredzētās darbības trokšņa avoti, sniedzot attiecīgu šo avotu raksturojumu. Saskaņā ar Trokšņa emisiju novērtējuma izstrādātāju sniegto informāciju, nepastāv vadlīnijas, kuras noteiktu, kādā veidā veicama trokšņa avotu numerācija. Šajā sakarā, ņemot vērā, ka kopējais trokšņa avotu skaits ir liels, tie ērtības labad sadalīti pa avotu grupām: 1) jaunputnu novietņu gaisa izplūdes ventilatori (Ziņojumā identificēts kā viens kopīgs avots, bet trokšņa avotu (ventilatoru) skaits ir 135); 2) barības pneimatiska iepildīšana barības bunkuros pie jaunputnu novietnēm (Ziņojumā identificēts kā viens trokšņa avots, jo barības iepildīšana silosos vienlaicīgi var notikt tikai vienā vietā); 3) dējējvistu novietņu ventilatori (Ziņojumā identificēts kā viens kopīgs avots, bet trokšņa avotu (ventilatoru) skaits ir 930); 4) graudu tīrīšanas iekārtas puteķļu nozūces ventilatori (Ziņojumā identificēts kā viena trokšņa avotu grupa, bet trokšņa avotu (ventilatoru) skaits ir 2); 5) graudu torņu aerēšanas sistēma ventilatori (Ziņojumā identificēta kā viena trokšņa avotu grupa, bet trokšņa avotu (ventilatoru) skaits ir 12. Papildus skaitīt komentāru 23.punktā.
22.	8.1.2. Trokšņa novērtējuma ievaddatu pielikumā nav pievienoti faili vai ekrānšāviņi (modeļa iestatījumi jeb <i>run parameters</i>), kuri ļautu pārlicināties par izmantoto metodiku un ievaddatu atbilstību Ziņojumā sniegtajam procesu un iekārtu aprakstam, arī par izmantotajiem iestatījumiem attiecībā uz meteoroloģiskajiem raksturlielumiem, zemes virsmas absorbciju, atstarošanās rādītājiem, avotu optimizāciju u.c. Nav pievienoti arī modelēšanā iegūto rezultātu faili (datne - uztvērēji).	Trokšņa emisiju novērtējuma pielikumā ir pievienotas failu izdruķas ar modelēšanas programmas parametriem.
23.	8.1.3. Ziņojumā (piemēram, 145. lpp.) norādīts, ka ēkā un būvēs, kurās atradīsies troksni radošas iekārtas, tiks izmantoti troksni slāpējoši	Ziņojumā ir identificēts arī liels skaits citu dažādu trokšņa avotu, kas atradīsies telpās. Ņemot vērā, ka Paredzētā

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>konstrukciju risinājumi, nenorādot, vai tādi nepieciešamības gadījumā būs arī jumtiem, kuri nodrošinās samazinājumu par 30-50 dB(A), taču netiek norādīts, kāds būs atlikušais iekārtu emitētais troksnis ārpus ēkas, un kā šīs vērtības noteiktas. Līdz ar to nav pamata uzskatīt šos avotus par nebūtiskiem un izslēgt no modelī iekļaujamo avotu saraksta.</p>	<p>darbība ir tās sākotnējās plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā, šobrīd nav precīzas informācijas par konkrētu iekārtu (kas vairumā gadījumu ir sarežģītas kompleksas sistēmas) skaņas jaudas līmeni un to telpisko atrašanās vietu. Tāpat norādīts, ka visu Kompleksa ražošanas ēku sienu un jumta pārklājums tiks pamatā veidots no sedvičtipa paneļiem ar minimālo biezumu 100 mm, tādējādi trokšņa līmenis ārpus telpām paredzami tiks būtiski slāpēts skaņas transmisijas rezultātā caur ēkas norobežojošo konstrukciju materiālu (piemēram, sendvičtipa paneļi nodrošina trokšņa līmeņa slāpēšanu par vismaz 50 db(A)). Līdz ar ko telpās esošo trokšņa avotu (iekārtu) uzskaitījums un atsevišķa ietekmes novērtēšana uz kopējo Kompleksa radītā trokšņa līmeni šajā projekta posmā nav lietderīga, jo potenciālo trokšņa emisijas avotu skaits telpās ir ļoti liels (turklāt vairums no tiem darbosies tikai dienas laikā un to trokšņa līmeņa parametri būs zemāki, nekā iekārtām ārpus telpām, lai nodrošinātu darba vides prasības), bet to ietekme paredzami būs nebūtiska, ņemot vērā, ka blakus esošie trokšņa avoti ārpus telpām ir lielāki un lielā skaitā.</p> <p>Kompleksa tehniskā projekta izstrādes gaitā tiks veikti aprēķini par ēku un būvju ārējo norobežojošo konstrukciju akustiskajām, tajā skaitā skaņu slāpējošām īpašībām, kā arī pasākumiem, kas veicami, lai slāpētu tehnoloģisko iekārtu radīto troksni (t.sk. nodrošinot prasības attiecībā uz nodarbināto aizsardzību pret darba vides trokšņa radīto risku), ņemot vērā konkrētu uzstādāmo tehnoloģisko iekārtu reālos tehniskos parametrus, kas raksturo trokšņa emisijas, kas savukārt ļaus paredzēt potenciāli nepieciešamos korektīvos pasākumus. Pirms Kompleksa nodošanas ekspluatācijā tiks veikti atbilstoši trokšņa līmeņa mērījumi un, ja tiks konstatēti trokšņa līmeņa pārsniegumi tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijās, tiks īstenoti papildus pasākumi trokšņa līmeņa samazināšanai.</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		Ierosinātāja apzinās un ņem vērā, ka Ziņojumā norādītie trokšņa emisiju līmeņi būs obligāts nosacījums darbības realizēšanai, kurus būs iespējams pārskatīt, tikai veicot atkārtotu darbības izvērtējumu.
24.	8.1.4. Ziņojumā norādīts, ka barības bunkuru iepildīšanas pneimatisko iekārtu trokšņa raksturlielumi atbilst līdzīga objekta IVN Ziņojuma sagatavošanā izmantotajiem parametriem, taču Birojs vērš uzmanību, ka šāda informācija izmantojama tikai tad, ja tiek pievienoti atbilstoši mērījumu protokoli, kas ļauj pārliecināties par mērījumos izmantoto standartu atbilstību normatīvos noteiktajiem, kā arī tehniskā informācija (piemēram, motoru jaudas, darba spiediens u.t.m.l.), kas ļauj novērtēt iekārtu salīdzināmību.	SIA "Alūksnes putnu ferma" IVN ziņojuma sagatavošanā izmantoti trokšņa līmeņa parametri no barības iepildīšanas silosos, kas mērījumu ceļā veikti AS "Putnu fabrika Ķekava" (sniegta atsauce). Atbilstoši SIA "Alūksnes putnu ferma" IVN ziņojumā norādītajiem parametriem, kuru mērījumi, izmantojot standartizētas mērījumu metodes, veikti citā uzņēmumā, tai izsniegta A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. MA10IA0001. Papildus norādāms, ka attiecīgi trokšņa līmeņa parametri no barības iepildīšanas silosos ir norādīti arī pašas AS "Putnu fabrika Ķekava" putnu novietņu rekonstrukcijas, kompleksa pārbūves un ražošanas apjomu palielināšanas IVN ziņojumā (2021.gada jūnijs), kā arī aprēķināti šī uzņēmuma A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr. RI11IA0009. Barības pneimatiska iepildīšana silosos pie putnu novietnēm ir specifiska darbība un tiek veikta faktiski identiski visos lielākajos nozares uzņēmumos Latvijā. Literatūras avotos nav pieejama informācija par šāda specifiska procesa trokšņa līmeņiem, līdz ar ko izmantoti dati no citiem publiskiem avotiem, t.i. augstāk minētajiem. Pirms Kompleksa nodošanas ekspluatācijā tiks veikti atbilstoši trokšņa līmeņa mērījumi un, ja tiks konstatēti trokšņa līmeņa pārsniegumi tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijās, tiks īstenoti papildus pasākumi trokšņa līmeņa samazināšanai. Tuvākā dzīvojamā apbūve no jaunputnu novietņu zonas, kurā paredzēts veikt barības silosu uzpildi (turklāt tikai dienas laikā un īslaicīgi) atrodas vairāk nekā 550 m attālumā (mājas "Birziņi").
25.	8.1.5. Teritorijas iekšējo ceļu trokšņa parametri pievienotajos ievaddatu failos atšķiras no Ziņojumā un 8. pielikumā aprakstītajiem. Ziņojuma 8. pielikuma 6. tabulā norādītie satiksmes intensitātes	Ziņojuma 8.pielikuma 6.tabulā ir koriģēta drukas kļūda par satiksmes intensitātes parametriem. Savukārt norādītais trokšņa līmenis barības uzpildīšanai silosos atšķiras, ņemot

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	parametri posmam A-C un C-F ir 0,33 kravas auto/h, bet ievaddatos – 0,45, kamēr posmam D-B attiecīgi 0,377 un 0,25 auto/h. Arī barības uzpildīšana silosos Ziņojuma 5.7. tabulā raksturota ar 106,7 dB, bet ievaddatu tabulā – 100,6 dB. Nepieciešams caurlūkot visas pievienotās informācijas pareizību un savstarpējo atbilstību visās Ziņojuma nodaļās un pielikumos un veikt nepieciešamos labojumus gan tekstos, gan modelī.	vērā veiktos aprēķinus un apstākļus, ka šīs trokšņa avots Kompleksa teritorijā nedarbojas visu laiku. Līdzīgi dati par skaņas jaudas līmeni no barības iepildīšanas silosos ir norādīti (aprēķināti) AS “Putnu fabrika Ķekava” A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr. RI11IA0009. Papildus skat. komentāru 24.punktā.
26.	8.1.6. Ziņojumā norādīts, ka putnu mītnes aprīkotas ar konstruktīvu risinājumu ēku galos, kas kalpo kā smakas un troksni mazinošs risinājums, pievienotas trokšņa izkliedes kartes, kurā attēlots šādas barjeras radītais samazinājums, taču nav pievienoti ievaddati, no kuriem būtu redzams, kā šāda barjera ņemta vērā modelī. Vienlaicīgi Birojs vērš uzmanību uz to, ka neatbilstošu dimensiju un konfigurācijas gadījumā barjeras ar gludām virsmām var radīt pretēju efektu – skaņas līmeņa pieaugumu daudzskārtējas atstarošanas rezultātā (skat. norādes Atsauces dokumenta 4.14. nodaļā “Tehniskie risinājumi trokšņa emisiju mazināšanai”)	Trokšņa emisiju novērtējumam pievienoti faili ar ievaddatiem par trokšņa emisijām no ventilatoru darbības, kas aprīkoti ar plūsmas barjerām. Pirms Kompleksa nodošanas ekspluatācijā tiks veikti atbilstoši trokšņa līmeņa mērījumi no ventilatoru darbības. Ja tiks konstatēti trokšņu normatīvu pārsniegumi, tiks nodrošināta plūsmas barjeru aprīkošana vai pārkļāšana ar papildus skaņu absorbējošu materiālu. Papildus norādāms, ka saskaņā ar veiktās modelēšanas rezultātiem trokšņa emisijas no Kompleksa darbības arī bez troksni samazinošām konstrukcijām pie putnu novietnēm, īpaši A alternatīvas gadījumā, vien nebūtiski paaugstina trokšņa līmeņa pieaugumu vakara un nakts stundās (kas jau esošajā situācijā pārsniedz trokšņu robežlielumus pie atsevišķām viensētām, ko ietekmē autotransporta kustība pa valsts vietējo autoceļu šo māju tiešā tuvumā). Salīdzinot ar esošo (fona) trokšņa līmeni, A alternatīvas gadījumā pie viensētas “Lauri” vakara stundās novērojams trokšņa līmeņa pieaugums līdz 0,2 db(A), bet nakts stundās līdz 0,5 db(A)).
27.	8.2. Vides trokšņa esošās situācijas novērtējumā nav vērtēta uzņēmuma SIA “REKA”(reģistrācijas Nr. 40103095813) darbība ietekme. Nepieciešams atbilstoši papildināt informāciju Ziņojuma 4.10. tabulu, kā arī veikt labojumus fona trokšņa novērtējumā.	Ziņojuma 4.9. nodaļa ir papildināta ar informāciju un vērtējumu par uzņēmuma SIA “REKA” iespējamo ietekmi uz vides trokšņa esošās situācijas novērtējumu.
28.	8.3. Atbilstoši MK Noteikumu Nr. 16 nosacījumiem vides trokšņa novērtējuma ievades datu parametrs trokšņa emisijai ir skaņas jauda. Saskaņā ar Ziņojumu putnu mītnes ventilācijas sistēmai paredzēts izmantot tāda tipa ventilatorus kā “BigDutchman” – AirMaster Blue	Ziņojuma 5.8. nodaļa un Trokšņa emisiju novērtējums ir papildināts ar aktualizētām atsaucēm uz putnu novietņu ventilatoru ražotāja Lietotāja tehniskajām vadlīnijām (<i>User Guide</i>). Šajā dokumentā (8.3. nodaļa) ir pieejami dati par

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>170C-6 modeli vai analogisku. Izvērtējot norādītā ražotāja tīmekļa vietnē pieejamo informāciju par attiecīgā modeļa ventilācijas iekārtu, Birojam neizdevās pārliecināties par ražotāja (attiecīgajam modelim) norādītu skaņas jaudu, tikai ražotāja norādītu informāciju, ka šim modelim raksturīga ekstrēmi zems skaņas līmenis (extremely low noise level). Savukārt Ziņojuma 8. pielikumā norādītajā saitē (vadoties no kurā esošām "lietotāja tehniskām vadlīnijām" trokšņa novērtējumā izdarīti aprēķini par sagaidāmo ventilācijas iekārtu skaņas spiediena līmeni, tiem darbojoties 100 %, 70 % un 50 % apmērā), konkrētās vadlīnijas (User Guide) nav publiski pieejamas (http://www.stockyardindustries.com/assets/downloads/Fan%20Blue%20Technical%20User%20Guide.pdf). Tādēļ, lai pārliecinātos par veiktajiem aprēķiniem, nepieciešams rast iespēju arī Birojam iepazīties ar attiecīgajām vadlīnijām, kā arī sniegt skaidrojumu, kādēļ netiek izmantoti ražotāja sniegti dati par ventilatoru (visu veidu) skaņas jaudas līmeni (vismaz pie maksimālās noslodzes). Konkrētajā gadījumā jāpārbauda, ka Birojam ventilatoru radītā trokšņa līmeni (skaņas jaudas līmeni) būs pamats iekļaut atzinumā kā Paredzētās darbības īstenošanas nosacījumu, jo pat ar samazinātās jaudas iestatījumiem tiek prognozēti vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi. Tādēļ nepieciešams sniegt arī papildu skaidrojumu Ziņojuma 8. pielikumā iekļautajiem aprēķiniem, tai skaitā 4. tabulā aprēķinātajām skaņas jaudas vērtībām, jo aprēķinu piemērā identificējams tikai piemērs ventilatoram ar skaņas spiediena vērtību 75 dB(A)), tomēr ventilatori paredzēti atšķirīgi (piemēram, avots Nr. 4 un 5.). No Ziņojuma 8. pielikuma 4. tabulas piezīmēm tāpat noprotams, ka lietotāja tehniskajās vadlīnijās par dažāda veida ventilatoriem un to radīto skaņas spiediena līmeni bijusi pieejama arī atšķirīga informācija saistībā ar distanci līdz avotam (2 m un 4 m).</p>	<p>konkrētā ventilatora modeļa <i>AirMaster Blue 170C-6</i> (iekārtas modeļa kods 60-25-3711) maksimālo skaņas spiediena līmeni (L_p) pie tā maksimālās darbības jaudas. Iekārtu ražotāja tehniskajās vadlīnijās nav pieejama informācija par šo ventilatoru trokšņa līmeni pie mazākas jaudas, kā arī tādus datus nevarēja sniegt ražotājs pēc atsevišķa lūguma, jo šādus mērījumus ražotājs (kas ir viens no vadošajiem nozares uzņēmumiem pasaulē) nav veicis, ņemot vērā, ka šie ventilatori arī pie to maksimālās jaudas šobrīd ir vieni no klusākajiem, kas pieejami tirgū. Trokšņa emisiju novērtējumā (Ziņojuma 8.pielikums) ir sniegta detalizēta informācija par to, kā aprēķināts putnu novietņu ventilatoru radītais skaņas jaudas līmenis (L_w), t.sk. pie mazākas ventilatoru jaudas dinamikas (50% un 70% no maksimālās). Kā norādīts Ziņojumā, tad vidējā ventilatoru jauda gada laikā paredzama ap 26%. Līdz ar ko arī faktiskās trokšņa emisijas no šo ventilatoru darbības paredzamas mazākas par aprēķinātajām.</p> <p>Ziņojuma 5.8. nodaļā un Trokšņa novērtējumā norādītie trokšņa emisijas avoti Nr.4 un Nr.5 ir attiecīgi graudu attīrīšanas iekārtu putekļu nosūces ventilatori un graudu torņu aerācijas sistēmas ventilatori, kuru darbība nav atkarīga no āra gaisa temperatūras (atšķirībā no putnu novietņu ventilatoriem, kas ir automātiskās klimata kontroles sistēmas sastāvdaļa). Šiem ventilatoriem nav paredzēta darbība pie samazinātas jaudas, līdz ar ko trokšņa līmenis šiem ventilatoriem pie dažādas jaudas Trokšņa novērtējumā nav aprēķināts.</p>
29.	<p>8.4. Nepieciešams precizēt, kura no trokšņa rādītāju tabulās iekļautajām dzīvojamām mājām atrodas mazciemā "Sankalī", kā arī skaidrot, kāpēc vērtētās dzīvojamās mājas atšķiras no tām, kuras iekļautas smaku ietekmes novērtējumā. Ievaddatu labākai</p>	<p>Paredzētās darbības vietai tuvākās dzīvojamās mājas mazciemā "Sankalī" ir mājas "Zagatas", kas A alternatīvas gadījumā atrodas 876 m attālumā un B alternatīvas gadījumā 1269 m attālumā no Kompleksa tuvākās apbūves, un kur trokšņa līmeņa radītāju robežvērtības saskaņā ar aprēķinu</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>uztveramībai nepieciešams skaidrot, pēc kāda principa piešķirti trokšņa avotu numuri putnu mītņu ventilatoriem.</p>	<p>datiem netiek pārsniegtas nevienā diennakts periodā, t.sk. ar un bez trokšņu samazinošiem risinājumiem. Dzīvojamās apbūves teritorijas trokšņa novērtējuma vajadzībām izvēlētas tās, kas atrodas vistuvāk Paredzētās darbības teritorijai, t.i. potenciāli ir visvairāk pakļautas Kompleksa radītā trokšņa ietekmei, jo trokšņa un gaisa (t.sk. smakas) emisiju izplatība ir atšķirīga.</p> <p>Stacionāru trokšņa emisiju avotu numuri Ziņojumā un Trokšņa novērtējumā uzskaitīti pēc šo avotu grupām. Visu atsevišķu trokšņa avotu uzskaitījums nav uzskatāms par lietderīgu, ņemot vērā, ka šādu avotu skaits ir liels (pārsniedz 1 tūkst.).</p>
30.	<p>9.1. Ziņojuma 10. pielikumā vērtēta Paredzētās darbības atbilstība Atsauces dokumentā par LPTP attiecībā uz intensīvo māļputnu audzēšanu dotajiem risinājumiem, taču nav ņemts vērā tajā norādītais, ka, cik tālu tas attiecas uz plānotajiem ražošanas procesiem un to apjomiem, papildus vērā ņemami arī tādi atsauces dokumenti kā “No RED iekārtām emitēto vielu monitorings (ROM)” (Gaisā un ūdenī emitēto vielu monitorings); “Energoefektivitāte (ENE)” (Vispārīgie energoefektivitātes aspekti); “Pārtikas, dzērienu un piena rūpniecība (FDM)” (Pārtikas un barības ražošana) un citi, atbilstība kuriem nav Ziņojumā izvērtēta vai sniegts pamatojums, kāpēc norādītie dokumenti nav attiecināmi uz Paredzēto darbību.</p>	<p>Ziņojuma 5.2. nodaļā ir papildināta informācija par citiem LPTP atsauces dokumentiem, kas tiks attiecināti uz plānotajiem ražošanas procesiem un tiks ņemti vērā tehniskā projekta izstrādes gaitā.</p>
31.	<p>9.2. Vērtējot vides pārvaldības sistēmu ieviešanu (1. LPTP), norādīts, ka plānots ieviest ISO 9001 un ISO 22000 sistēmas, taču Birojs vērš uzmanību uz to, ka šīs sistēmas nav vides pārvaldības sistēmas, bet kvalitātes vadības un pārtikas drošības sistēmas, tāpēc atbilstība 1. LPTP izvērtējama atbilstoši Atsauces dokumenta 5.1.1. punkta norādēm.</p>	<p>Ziņojuma 3.4. un 9. nodaļas papildinātas ar informāciju par Vides pārvaldības politikas ieviešanu Paredzētās darbības ietvaros, kas iekļautu nozares LPTP noteiktos vides pārvaldības sistēmas elementus, tajā skaitā attiecībā uz smaku un trokšņu pārvaldību. Attiecīgi papildināts arī 10.pielikums.</p>
32.	<p>9.4. Biroja ieskatā Izstrādātāja ir nepareizi interpretējusi 23. LPTP, jo nav novērtēts sagaidāmais Kompleksā kopumā radītā amonjaka emisiju samazinājums izvēlēto tehnoloģisko risinājumu rezultātā. Ne 10. pielikumā, ne Ziņojumā kopumā nav izvērtēti visi amonjaka emisiju avoti, kuri amonjaka emisiju bilances kontekstā ir vērtējami, arī ar</p>	<p>Slāpekļa savienojumu un konsekvēti amonjaka (un arī smaku), emisijas putnu intensīvās audzēšanas ietvaros ir saistīta ar putnu mēslu veidošanos, kas mēslu sadalīšanās procesā izdala gaisa piesārņojošās vielas. Lai samazinātu slāpekļa savienojumu (arī amonjaka un smaku) emisijas no</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>mērķi pamatoti izslēgt tos no kopējās bilances, piemēram, nav novērtēti amonjaka emisiju apjomi no mēslu iekraušanas/pārvadāšanas un no apstrādes mēslu kaltē un granulēšanas.</p>	<p>ražošanas procesa, LPTP atsauces dokumentā ir aprakstīti virkne tehnisko paņēmienu, kas var būt piemērojami dažādos procesa posmos. Piemēram, atbilstoša putnu turēšanas sistēmas izvēle, putnu uztura pārvaldība, putnu mēslu izvākšanas no novietnēm risinājumi un putnu mēslu tālākas apsaimniekošanas iespējamie risinājumi. Aktualizētajā Ziņojuma 10. pielikumā ir sniegts pārskats par LPTP atsauces dokumenta secinājumos iekļautajiem labākajiem pieejamajiem tehniskiem paņēmieniem un to atbilstību Kompleksā plānotajiem risinājumiem, kas savukārt aprakstīti Ziņojumā tādā detalizācijas pakāpē, kāda ir pieejama Paredzētās darbības sākotnējās plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā.</p> <p>Saskaņā ar Ziņojumā aprakstīto putnu turēšanai novietnēs paredzēta <i>Aviary</i> putnu turēšanas sistēmās, kas aprīkota ar zem iekārtām izvietotām mēslu lentām (atbilst LPTP Nr.31 b)4). Putnu mēslus no novietnēm ar mēslu transportieru lentām paredzēts izvākt katru dienu (atbilst LPTP Nr.13 b)). Saskaņā ar LPTP atsauces dokumenta 4.6.2.2. nodaļā norādīto mēslu regulāra izvākšana no novietnēm samazina amonjaka emisijas par vismaz 70%, un ir būtisks smakas emisiju samazināšanas risinājums.</p> <p>Savukārt mēslu apsaimniekošanai tiek izskatīts risinājums putnu mēslu pārstrādei žāvēšanas iekārtās (atbilst LPTP atsauces dokumenta 4.12.13. nodaļā aprakstītajam risinājumam), kas aprīkotas ar augsti efektīvu vairāku pakāpju filtru sistēmu. Saskaņā ar minētajā nodaļā aprakstīto mēslu žāvēšanas sistēmas aprīkošana vismaz ar skābes filtru (skruberi) spēj nodrošināt faktiski visu amonjaka emisiju savākšanu. Mēslu žāvēšanas procesā tiek veikta ātra mitruma izvadīšana no žāvējamā produkta, tādējādi stabilizējot un novēršot slāpekļa savienojumu (t.sk. amonjaka) izdalīšanos gaistošā formā (tādējādi padarot produktu vērtīgāku). Izžāvētam produktam, kas turklāt</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		<p>pārstrādes procesā tiek granulēts, sterilizēts, pēc kā iepakots, amonjaka emisijas gaisa emisiju veidā nav paredzamas.</p> <p>Tāpat putnu barošanu paredzēts veikt pēc daudzfāzu barošanas principa atbilstoši putnu vecumam (metaboliskajiem procesiem), pievienojot barībai vitamīnus, aminoskābes, sāļi u.c.). Arī putnu dzeramajam ūdenim cikliski var tikt pievienoti pienskābes baktērijas un rauga kultūras saturoši probiotiski līdzekļi, kas uzlabo mājputnu gremošanas sistēmu, imunitāti, samazina patogēno mikroorganismu izplatību un slāpēkļa savienojumu (amonja un arī smaku) emisijas no putnu mēsliem (atbilst visiem LPTP Nr.3 norādītajiem paņēmieniem).</p> <p>Ņemot vērā, ka Kompleksa darbība ir tās sākotnējās plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā, līdz ar to nav pieejami reāli testēšanas pārskati mēslu fizikālā un ķīmiskā sastāva raksturošanai Plānotās darbības kontekstā, līdz ar ko attiecīgu aprēķinu veikšana par amonjaka emisiju samazinājumu izvēlēto tehnoloģisko risinājumu rezultātā šajā projekta posmā nav nemaz iespējama. Šajā sakarā amonjaka emisiju novērtēšanai no ražošanas procesiem ir izmantoti Ziņojumā norādītajos avotos piemērotie emisiju faktori. Paredzētās darbības uzsākšanas sākumposmā tiks veikta amonjaka (un arī citu) emisiju faktoru noteikšana mērījumu ceļā vai izmantojot masas bilanci, ko turpmāk izmantot emisiju aprēķināšanai un monitoringa mērķiem (LPTP Nr.25), t.sk. novērtējot kopumā radītā amonjaka emisiju samazinājumu izvēlēto tehnoloģisko un organizatorisko risinājumu rezultātā.</p>
33.	9.5. Ziņojuma 10. pielikuma tabulā norādīts, ka tiek plānota kritušo mājputnu sadedzināšana, lai gan tāda atbilstoši Ziņojumam nav paredzēta.	Ziņojuma 10.pielikuma tabulas 23.punktā veiktas atbilstošas korekcijas. Paredzētās darbības ietvaros kritušo putnu sadedzināšana nav paredzēta.
34.	9.6. Vērtējot Ziņojumā un tā pielikumos aprakstīto tehnoloģiju, tajā skaitā arī attīrīšanas iekārtu un ietekmju mazināšanas paņēmieni	Aktualizētajā Ziņojuma 10. pielikumā ir sniegts pārskats par LPTP atsauces dokumenta secinājumos iekļautajiem

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>raksturojumu kontekstā ar izvēlēto risinājumu atbilstību LPTP, Birojs secina, ka ne Ziņojums, ne 10. pielikums nesatur informāciju par kritērijiem, atbilstoši kuriem katrā no gadījumiem ir izvēlēts konkrētais tehnoloģiskais risinājums (tā atbilstība). Tādēļ pašlaik nav konstatējams, ka tehnoloģiju un iekārtu izvēlē ņemti vērā Atsauces dokumenta 4. daļas apakšnodaļās aprakstītie risinājumi un izvēles kritēriji⁴, kā tas norādīts Programmas II daļas 3.4. punktā. Tā piemēram, netiek pamatots, kāpēc smaku emisiju labākai izklidei ir izvēlēts risinājums ar barjeru (kuras ietekme cita starpā nav pareizi novērtēta modelējot emisijas, skat. arī Eksperta secinājumus) nevis paaugstināts izvada augstums un palielināts emisiju izplūdes ātrums, netiek sniegta informācija par barjeras virsmas īpašībām (gluda virsma ir vienkāršāk tīrāma izvācot emisiju uzslāņojumus, bet var radīt trokšņa līmeņa pieaugumu atstarošanās efekta rezultātā), tajā skaitā netiek skaidrots, atbilstoši kādiem kritērijiem noteikts barjeras attālums no putnu mītnes sienas. Ziņojumā netiek sniegta informācija par gaisa plūsmām virs kūtsmēslu transportieriem (LPTP par temperatūras un gaisa plūsmas samazināšanu virs kūtsmēslu virsmas). Birojs norāda, ka Paredzētā darbība ir jauna darbība, un tā kā Izstrādātājas rīcībā nav informācijas, kura pilnībā raksturotu radīto emisiju koncentrācijas, sniedzot informāciju tikai par attīrīšanas iekārtu (gaisa un notekūdeņu) efektivitāti (%) un nenorādot ražotāja garantētās koncentrācijas izplūdē, nevar gūt pārliecību, ka tiks nodrošināta atbilstība normatīvu un LPTP mērķlielumu prasībām.</p>	<p>labākajiem pieejamajiem tehniskiem paņēmieniem un to atbilstību Kompleksā plānotajiem risinājumiem, ņemot vērā Ziņojumā aprakstītos tehnoloģiskos risinājumus tādā detalizācijas pakāpē, kāda ir pieejama Paredzētās darbības sākotnējās plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā, vienlaicīgi ievērojot piesardzības principus attiecībā uz būtiskākajiem potenciālā vides piesārņojuma novēršanas aspektiem. Piemēram, no LPTP Nr.13 b) punktā aprakstītajiem (kas var tikt piemēroti atsevišķi vai to kombinācijā), kā galvenais un būtiskākais risinājums, smaku (un arī amonjaka) emisiju samazināšanai no putnu novietnēm, ir paredzēta kūtsmēslu bieža izvešana (atbilstoši LPTP atsauces dokumentam par biežu tiek uzskatīta mēslu izvākšana no novietnēm vismaz divas reizes nedēļā), kas Kompleksā plānota katru dienu, kā arī nodrošinot putnu un mītņu tīrību un sausumu (t.sk. barības padeve ar barības lentām, eļļainu barības piedevu izmantošana, mēslu lentu izvietošana zem putnu turēšanas iekārtām, kā arī putnu dzirdināšanai izmantojot nipelēdzirdnes, kas būtiski smazina ūdens noplūdes). Temperatūras un gaisa plūsmas samazināšana virs kūtsmēslu virsmas, kā viens no LPTP Nr.13 b) punktā iespējamiem risinājumiem, netiek paredzēti, ņemot vērā, ka putnu mītnēs tiks nodrošināta augsti efektīva automātiska klimata kontroles sistēma, t.sk. nodrošinot vienmērīgu gaisa plūsmu un apmaiņu novietnēs putniem labvēlīgu apstākļu nodrošināšanai, mazinot stresu, mirstību un uzlabojot produktivitāti. Attiecībā uz smaku emisiju izkliedi LPTP secinājumos Nr.13 c) ir norādīti seši iespējamie risinājumi (kas var tikt piemēroti atsevišķi vai to kombinācijā) gaisa izvadišanas apstākļu optimizēšanai no putnu novietnēm. Atbilstoši Kompleksā plānotajiem risinājumiem, novietnes paredzēts aprīkot ar to konstrukcijā integrētām</p>

⁴ Piemēram, 4.5. "Techniques for the efficient use of energy" vai 4.10. "Techniques for the reduction of odour emissions" un citas

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		<p>plūsmas barjerām, tādējādi nodrošinot izplūdes augstuma palielināšanu, t.i. jumta kores līmenī, un emisiju plūsmas novirzīšanu uģšup vērsta virzienā, kas ir vieni no norādītajiem risinājumiem. Tāpat novietņu ventilācijas izvadi pamatā (augšējai dējējvistu novietņu rindai un jaunputnu novietņu rindai) atradīsies virzienā prom no jutīgiem receptoriem (uz Z un D pusi), t.i. prom virzienā no Kompleksam DR esošās Jēkabpils pilsētas, kas ir vēl viens no LPTP Nr.13 c) punktā norādītiem risinājumiem. Kritērijus konstrukcijas attālumam no mītnes sienas nosaka gan ventilatoru ražotāja tehniskajā specifikācijā norādītie minimālie attālumi (vismaz 10m) no ventilatoriem līdz tuvākajam šķērslim, lai tas neradītu negatīvu ietekmi uz ventilatoru darbību, gan veiktās konsultācijas ar šo iekārtu piegādātājiem, gan tehniskie ierobežojumi šādu konstrukciju izbūvē (tām jānodrošina pietiekama vēja noturība). Konkrēti tehniskie risinājumi, t.sk. konstruktīvais risinājums, tiks noteikti un precizēti tehniskā projekta izstrādes gaitā. Arī attiecībā uz LPTP Nr.8, kurā norādīti vairāki iespējamie risinājumi efektīvai enerģijas izmantošanai, Kompleksā tiek paredzēta vairāku šo risinājumu kombinācija, t.sk. augsti efektīva automātiska ventilācijas un dzesēšanas sistēma putnu novietnēs, putnu novietņu sienu un jumta pārklājuma siltumizolācija (konstrukcijā izmantojot siltinātus sendvičtipa paneļus), energoefektīva LED apgaismojuma izmantošana. Tāpat Kompleksā paredzēta arī siltuma rekuperācijas elementu ieviešana siltumiekārtās (t.sk. dūmgāzu kondensatori sadedzināšanas iekārtām katlu mājā, mēslu žāvēšanas iekārtas, kas balstītas uz siltuma recirkulācijas principu), kuru detalizēts tehniskais risinājums, pamatojoties uz šādu risinājumu lietderības apsvērumiem un faktiskām tehniskām iespējām, tiks noteikts tehniskā projekta izstrādes gaitā. Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā ir veikta aktualizēta gaisa emisiju novērtēšana un izklīdes</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		<p>modelēšana, t.sk. ņemot vērā gaisa izplūdes no putnu novietnēm precizētos apstākļus un veicot emisiju izkliedes novērtējumu ar un bez konstrukcijām. Atbilstoši modelēšanas rezultātiem, paredzams, ka Paredzētās darbības rezultātā netiks pārsniegti normatīvajos aktos noteiktie gaisa piesārņojošo vielu mērķlielumi cilvēka veselības aizsardzībai. Ņemot vērā, ka piemērotie emisiju faktori no putnu novietnēm, kas ir pārliecinoši galvenais gaisa piesārņojošo vielu avots Kompleksā, ir pieņemti piesardzīgi augsti (t.sk. attiecībā uz smaku emisijām, salīdzinot ar citiem lielākajiem nozares uzņēmumiem Latvijā), paredzams, ka nelabvēlīga ietekme uz tuvākajām dzīvojamās apbūves teritorijām faktiski neveidosies vai būs nebūtiska.</p> <p>Papildus norādāms, ka Ierosinātāja apzinās un ņem vērā, ka Ziņojumā norādītie emisiju līmeņi attiecīgo tehnoloģisko risinājumu izvēles gadījumā būs obligāts nosacījums darbības realizēšanai, kurus būs iespējams pārskatīt, tikai veicot atkārtotu darbības izvērtējumu.</p>
35.	<p>10. Ziņojuma 2. pielikumā sniegts plašs starptautisko un nacionālo vides aizsardzības normatīvo dokumentu uzskaitījums, kuros Izstrādātājas ieskatā varētu būt ietvertas prasības un nosacījumi Paredzētajai darbībai, tomēr iztrūkst vērtējums par atbilstību būtiskajiem normatīvajiem aktiem, kas noteic prasības Paredzētās darbības īstenošanai (Programmas IV daļas 3.1. un 4.1. punkts).</p>	<p>Vērtējums par Paredzētās darbības atbilstību normatīvajiem aktiem ir sniegts Ziņojuma 3.3. nodaļā pie apraksta par attiecīgo tehnoloģisko un palīgprocesu raksturojumu, papildinātajā Ziņojuma 3.4. nodaļā, kurā aprakstīti ražošanas procesu vadības, uzraudzības un kontroles pasākumi, papildinātās 5. nodaļas apakšnodaļās, kurās sniegts vērtējums par Paredzētās darbības ietekmi uz vidi (t.sk. Ziņojuma 5.5., 5.6. un 5.8. nodaļās, kurās sniegts vērtējums par radīto emisiju atbilstību normatīvo aktu prasībām un ar LPTP saistītajiem emisiju līmeņiem), un papildinātajā Ziņojuma 9.nodaļā, kurā aprakstīti pasākumi vides kvalitātes novērtēšanas monitoringam. Ziņojuma 2.pielikumā sniegts uzskaitījums ar normatīvajiem aktiem, kas Paredzētās darbības ietvaros būs jāievēro Kompleksa darbībai (šīs prasības ir obligātas). Tāpat paredzēto</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		risinājumu atbilstība nozares LPTP ir vērtēta un analizēta papildinātajā Ziņojuma 10.pielikumā.
36.	11. Ziņojumā un tā pielikumos sniegto informāciju par energoresursu un siltumenerģijas izmantošanu nepieciešams precizēt atbilstoši Programmas IV daļas 1.7.4.1.punktam (par kurināmā kvalitātes kontroli), tajā skaitā ņemot vērā, ka koksnes pelnus paredzēts pievienot granulējamajiem kūsmēsliem. Siltumenerģijas izmantošana papildināma ar vērtējumu par no putnu mītnēm, mēslu pārstrādes iekārtas, olu pārstrādes cehā un citos procesos izdalīto siltumenerģijas daudzumu un iespējamo risinājumu tā efektīvai izmantošanai.	Ziņojuma 3.3.8. nodaļa ir papildināta, t.sk. ar precizējošu informāciju par kurināmā kvalitātes prasībām, kas tiks noteiktas atbilstoši faktiski izvēlēta katla tehniskajām specifikācijām. Papildus norādāms, ka atbilstoši precizētajiem tehnoloģiskajiem procesiem koksnes biomasas sadedzināšanas rezultātā iegūtos pelnus nav paredzēts izmantot mēslošanas līdzekļa ražošanā, līdz ar ko šāds risinājums Ziņojumā vairs netiek apskatīts. Paredzētā darbība šobrīd atrodas sākotnējās plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā. Konkrēti tehnoloģiskie risinājumi siltumenerģijas atgūšanai no tehnoloģiskajiem procesiem un tās izmantošanai tiks noteikti tehniskā projekta izstrādes gaitā. Savukārt siltumenerģijas atgūšana no putnu mītnēm (piemēram LPTP Nr.8 g. (LPTP atsaucis dokumenta 5.1.6. nodaļa) Kompleksā nav paredzēta gan paredzētās putnu mītnes tipa (kas cita starpā neparedz pakaišu izmantošanu uz grīdas), gan putnu novietņu vairāku stāvu risinājuma dēļ.
37.	12. Atbilstoši Programmas IV daļas 1.7.4. punktam Ziņojumā precizējama un papildināma informācija par ķīmisko vielu lietošanu, jo Ziņojuma 3.14. tabula nesatur informāciju par uzglabāšanas daudzumiem un uzglabāšanas tvertņu raksturojumu, lietojamo ķīmisko vielu bīstamības klasēm un kodiem atbilstoši drošības datu lapu (DDL) informācijai. Ziņojuma 3.14. tabulā būtu norādāma notekūdeņu un emisiju attīrīšanas procesos izmantojamo skābju un sārmu koncentrācija (vai to diapazoni), kā arī citu notekūdeņu attīrīšanā izmantojamo reaģentu veidi, apjomi, ķīmisko īpašību raksturojums (atbilstoši DDL), arī to uzglabāšanas apjomi, vieta un tvertņu veids. Ziņojums papildināms ar informāciju arī par amonija sulfāta produkcijas fasēšanu, uzglabāšanas apjomiem un cietās frakcijas žāvēšanu vai citām papildus apstrādes procedūrām, atbilstoši izvērtējot to iekļaušanu emisiju un smaku avotu skaitā.	Galveno kompleksa tehnoloģiskajos procesos izmantojamo ķīmisko vielu un ķīmisko produktu indikatīvie apjomi pa to grupām apkopoti Ziņojuma 3.3.14. nodaļā, norādot paredzētos uzglabāšanas apstākļus un vietu. NAI procesos izmantotās ķīmiskās vielas un to koncentrācijas precizētas Ziņojuma 3.3.11. nodaļā. Ziņojuma 3.3.6.nodaļā precizēta informācija par amonija sulfāta sāls šķīduma uzglabāšanu. Papildus norādāms, ka Paredzētā darbība uz Ziņojuma sagatavošanas brīdi atrodas sākotnējās plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā, līdz ar ko precīzs ķīmisko vielu vai to maisījumu uzskaitījums, t.sk. norādot konkrēta vielas vai maisījuma ražotāja drošības datu lapās norādīto informāciju par vielas bīstamību, to izmantošanas nosacījumiem un uzglabāšanas prasībām, nav lietderīgs, jo šī informācija var mainīties. Detalizēta informācija par

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		<p>konkrētām izmantotajām ķīmiskām vielām un to maisījumiem, cita starpā norādot arī drošības datu lapās iekļauto informāciju, tiks sagatavota un iesniegta, piesakot A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju normatīvajos aktos noteiktā kārtībā. Saskaņā ar Ziņojuma 3.3.14. nodaļā norādīto visas bīstamās vielas vai bīstamo vielu saturoši ķīmiskie produkti tiks uzglabāti atbilstoši aprīkotos un marķētos tilpumos vai iepakojumos, ievērojot no ražotāja un piegādātāja saņemtajās drošības datu lapās ietvertos uzglabāšanas un lietošanas norādījumus, kā arī normatīvajos aktos noteiktās prasības. Ķīmisko vielu un to produktu piegāde būs cikliska - atbilstoši nepieciešamajam patēriņam. Kompleksa teritorijā izejvielas, jo īpaši bīstamās ķīmiskās vielas un produkti, tiks uzglabātas nelielos, viena-divu mēnešu patēriņam nepieciešamos apjomos. Savukārt Ziņojuma 5.13. nodaļā norādīts, ka Kompleksa tehnoloģisko procesu nodrošināšanai netiks izmantotas bīstamās ķīmiskās vielas un bīstami maisījumi tādos kvalificējošos daudzumos, kādi noteikti MK 01.03.2016. not. Nr.131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" 1.pielikumā. Uz Plānoto darbību nav attiecināmas arī MK 19.09.2017. not. Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" prasības (darbībai netiks izmantotas bīstamās vielas un to kvalificējošie daudzumi, kas noteikti minēto MK noteikumu 1. pielikumā), līdz ar to uz Plānoto darbību nav attiecināmas šo normatīvo aktu prasībām iekļauto rūpniecisko avāriju novēršanas programmas un/vai drošības pārskata izstrāde, kā arī objekta civilās aizsardzības plāna sagatavošana.</p>
38.	13.1. Birojs norāda, ka kūtsmēsli pārstrādes iekārta klasificējama kā 2. kategorijas dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu pārstrādes iekārta un uz šādām iekārtām, tāpat kā uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām,	Attiecīga informācija par aizsargjoslām ap mēsli pārstrādes iekārtām ir papildināta Ziņojuma 3.3.6. un 8.1. nodaļās, kā arī ir aktualizēta Ziņojuma 12.pielikumā pievienotā Aizsargjoslu

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	attiecas sanitāro aizsargjoslu nosacījumi, tajā skaitā aizliegums ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas. Līdz ar to nepieciešams papildus skaidrojums, kā šīs prasības tiks nodrošinātas abos vērtētajos alternatīvu variantos, kā arī pievienojams tādas kvalitātes un mēroga kartogrāfiskais materiāls ar plānoto ūdens urbumu atrašanās vietu un ēku novietojumu, kurā nepārprotami var pārliecināties par minēto prasību ievērošanu.	karte. Papildus norādāms, ka Ziņojumā norādītais ēku un būvju izvietojums Kompleksa teritorijā ir orientējošs. Detalizēts apbūves izvietojums un tās parametri tiks noteikti tehniskā projekta izstrādes gaitā, ņemot vērā gan būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības, gan aizsargjoslu nosacījumus.
39.	13.2. Biroja ieskatā Ziņojuma 3.3.11. nodaļā norādītie ražošanas notekūdeņu piesārņojuma koncentrāciju līmeņi neatbilst tipiskiem putnu fermu notekūdeņiem, jo īpaši attiecībā uz suspendētajām vielām, fosforu un ķīmisko skābekļa patēriņu. Neatbilstošu parametru izmantošana var novest pie neefektīvu attīrīšanas metožu un/vai ķīmisko reaģentu izvēles. Tā kā būtiskākais ir nodrošināt atbilstošas piesārņotāju koncentrācijas izplūdē pēc attīrīšanas iekārtām, iekārtu ekspluatācijai (Paredzētās darbības pieļaušanai) nozīmīgi, lai tādas tiek nodrošinātas.	Ziņojuma 3.3.11. nodaļā ir aktualizēta informācija par iespējamām neattīrītu notekūdeņu piesārņojuma koncentrācijas līmeņiem Kompleksa darbības rezultātā. Informācija aktualizēta, ņemot vērā NAI potenciālā piegādātāja rīcībā esošo informāciju, kā arī salīdzinot to ar cita liela nozares uzņēmuma AS "Balticovo" A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr. JE14IA0002 norādīto informāciju par piesārņojošo vielu vidējām koncentrācijām neattīrītos ražošanas notekūdeņos. Papildus norādāms, ka NAI tehniskā projekta izstrādes gaitā iekārtu piegādātājam būs jānodrošina tādi NAI tehnoloģiskie procesi, lai piesārņojošo vielu parametri attīrītos notekūdeņos atbilstu normatīvajos aktos noteiktiem mērķlielumiem. Ierosinātāja apzinās un ņem vērā, ka Ziņojumā norādītie emisiju līmeņi attiecīgo tehnoloģisko risinājumu izvēles gadījumā būs obligāts nosacījums darbības realizēšanai, kurus būs iespējams pārskatīt, tikai veicot atkārtotu darbības izvērtējumu.
40.	13.3. Ziņojumā sniegts attīrīšanas iekārtu darbības principa apraksts, taču šobrīd iztrūkst tāda būtiski svarīga informācijas daļa, kā iekārtu atsevišķo mezglu ražība, darba tilpumi, buferrezervuāru tilpumi ieplūdē un izplūdē, kuri pamatoti ar faktisko plūsmu datiem, nodrošinājums pret notekūdeņu un darba šķīdumu noplūdi augsnē un gruntī, piesārņojuma kontroles apraksts pirms notekūdeņu novadīšanas vidē. Ziņojums atbilstoši papildināms un rekomendējams tam pievienot attīrīšanas procesa tehnoloģisko shēmu.	Ziņojuma 3.3.11. nodaļas apraksts par notekūdeņu attīrīšanas iekārtām ir precizēts un papildināts, kā arī pievienota NAI procesa tehnoloģiskā shēma.

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
41.	<p>13.4. Ziņojuma 3.3.4. nodaļā norādīts, ka olu pārstrādes tehnoloģisko iekārtu mazgāšanai izmantos <i>Clean in Place</i> tipa iekārtas. Nepieciešams precizēt, kādas ķīmiskās vielas un cik lielos daudzumos tiks izmantotas šajā procesā, kāda sastāva un temperatūras notekūdeņi veidosies, kāds ūdens daudzums tiks patērēts vienā tīrīšanas ciklā, jo attiecīgais Paredzētās darbības process radīs vienu no lielākajiem notekūdeņu daudzumiem, bet ķīmisko vielu lietojums var ietekmēt notekūdeņu attīrīšanas dūņu kvalitāti.</p>	<p>Olu pārstrādes tehnoloģisko iekārtu mazgāšanai tiks izmantoti tikai pārtikas rūpniecībā izmantojami tīrīšanas un dezinfekcijas līdzekļi. Tā kā šie līdzekļi ir vāji sārmaini vai vāji skābi (cikliski tiek mainīti, lai neradītu bakterioloģisko rezistenci), turklāt nepieciešami vien nelielos apjomos, jo tiek izmantoti cikliski (pamatā reizi dienā), un pēc ekspozīcijas tiek noskaloti, t.i. atšķaidīti, šo līdzekļu novadīšana uz NAI kopējā ražošanas notekūdeņu plūsmā nevar ietekmēt notekūdeņu attīrīšanas dūņu kvalitāti, jo to koncentrācija ir pārāk maza. Turklāt atbilstoši NAI tehnoloģiskajam procesam pirms notekūdeņu attīrīšanas ar bioloģiskām metodēm tie nonāk akumulācijas tvertnē, kur notiek notekūdeņu koncentrāciju (un arī temperatūras) izlīdzināšana, pēc kā tiek veikta notekūdeņu ķīmiska priekšattīrīšana (cauruļu jaucējā), t.i. tiek veikts notekūdeņu pH korekcijas (pH regulēšanas), koagulācijas un flokulācijas process turpmākā notekūdeņu attīrīšanas procesa atvieglošanai ar bioloģiskām metodēm. Gan olu pārstrādes tehnoloģisko iekārtu, gan NAI tehnisko projektu izstrādes gaitā tiks precizēti konkrēti mazgāšanas līdzekļi un to apjomi, kas var būt izmantojami tehnoloģisko iekārtu mazgāšanai. Kopējais indikatīvais ķīmisko vielu patēriņš ir apkopots Ziņojuma 3.3.14. nodaļā.</p>
42.	<p>13.5. Ziņojumā norādīts, ka notekūdeņu avārijas noplūžu novēršanai "tiks izskatīta iespēja noslēgvārsta ierīkošanai Kompleksa teritorijā esošajā novadgrāvī/ novadcaurulē, kas tālāk savienojas ar ūdensnoteku "Babraunīca"". Ņemot vērā ražošanas notekūdeņu sastāvu un iespējamo kaitējumu videi, kāds var rasties šādu noplūžu gadījumā, risinājumam, kas uz laiku ļauj pilnībā pārtraukt notekūdeņu izplūdi vidē, jau sākotnēji būtu jābūt kā neatņemamai attīrīšanas iekārtu sastāvdaļai.</p>	<p>Saskaņā ar Ziņojuma 3.3.11. nodaļā aprakstīto NAI tehnoloģisko risinājumu neattīrītu notekūdeņu noplūdes vidē faktiski nav iespējamas, jo visas svarīgākās NAI iekārtu daļas un elementi drošības apsvērumu dēļ būs dublēti, NAI nav paredzēta apvadlīnija, kā arī tiks nodrošināta pietiekama bufertvertnu kapacitāte starp attīrīšanas procesa posmiem, lai iekārtu darbības laikā cita starpā būtu iespējams veikt to apkopes un remonta darbus, neapstādinot iekārtu darbu. NAI avārijas gadījumā to darbība tiks apturēta un nekavējoties tiks samazināta vai pārtraukta notekūdeņu veidošanās Kompleksa ražošanas posmos. Noslēgvārsta</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		ierīkošana notekūdeņu plūsmas ceļā tiek paredzēta kā risinājums gadījumā, ja NAI iekārtas pilnībā iziet no ierindas, piemēram, ļaunprātīgas rīcības rezultātā. Šāds noslēgvārsts var kalpot arī kā vides piesārņojumu ierobežojošs risinājums arī citu avāriju gadījumā, piemēram, ugunsgrēka gadījumā, ja uguns dzēšana tiek veikta ar ķīmiskām vielām (putām), kas var nokļūt lietus ūdens kanalizācijā (kas tālāk izplūst Kompleksa meliorācijas grāvī, t.i. turpat kur NAI attīrītie notekūdeņi).
43.	13.6. Ziņojumā (raksturojot notekūdeņu dūņu apsaimniekošanu) nav norādīts, kur un cik lielos apjomos līdz realizācijai apsaimniekotājiem tiks uzkrātas attīrīšanas procesā radušās dehidrētās dūņas. Jānorāda, kādus un cik regulāri testus paredzēts veikt piesārņojuma līmeņa noteikšanai gadījumos, kad tās tiks nodotas apsaimniekotājiem vai pievienotas kūtsmēsliem pirms granulēšanas.	Ziņojuma 3.3.11. nodaļa ir papildināta ar informāciju par NAI tehnoloģiskā procesa bufertvertņu tilpumiem, tajā skaitā attiecībā uz NAI dūņu uzglabāšanu. Papildus skatīt komentāru šīs tabulas 48. punktā.
44.	13.7. Ņemot vērā jaunputnu mītņu attālināto novietojumu attiecībā pret pārējiem objektiem Kompleksā, precizējams, vai nokrišņu ūdeņu attīrīšana tiks nodrošināta, izmantojot abiem iecirkņiem kopēju attīrīšanas iekārtu, vai tiks uzstādītas vairākas (atbilstoši precizējamās arī lietus notekūdeņu novadīšanas vietas vidē). Ziņojums papildināms ar informāciju par no jumtiem savākto nokrišņu ūdeņu attīrīšanu un novadīšanu. Vēršam uzmanību, ka Ziņojumā norādītā naftas produktu koncentrācija – mazāk par 5 mg/l - novadāmajos nokrišņu ūdeņos neatbilst normatīvu prasībām, uz ko atkārtoti norādījis arī Dienests.	Ziņojuma 3.3.11. nodaļā ir precizēta informācija par lietus un sniega kušanas ūdeņu savākšanu, attīrīšanu un novadīšanu vidē. Papildus skatīt komentāru šīs tabulas 2. punktā.
45.	14.1. Ziņojuma 3.3.6. nodaļa "Putnu mēslu apsaimniekošana" jāpapildina ar informāciju, kā tiks nodrošināta vienmērīga tādu papildus izejvielu kā pelni un notekūdeņu dūņas pievienošana granulējamajai masai, kā arī jāskaidro, mēslu bufertvertņu tilpumu atbilstība tehnoloģiskajām jaudām (ražībai) gan pirms, gan pēc žāvēšanas.	Ziņojuma 3.3.6. nodaļā sniegts apraksts, ka NAI dūņas uz mēslu pārstrādi tiks nogādātas analogiski jaunputnu mēsliem, t.i. autotransporta piekabēs un izkrautas pieņemšanas bufetrvertnē. Ņemot vērā, ka kopējais NAI dūņu apjoms, salīdzinot ar žāvējamo putnu mēslu apjomu, ir nebūtisks, kā arī pirms žāvēšanas ir paredzētas iekārtas, kas aprīkotas ar padošanas, irdināšanas un dozēšanas sistēmu, kā arī pirmsgranulēšanas procesā ir paredzētas iekārtas izžāvēt produkta drupināšanai un irdināšanai (kas veic arī maisītāja funkcijas), tad atsevišķi tehnoloģiski vai

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		organizatoriski risinājumi NAI dūņu vienmērīgai vai pakāpeniskai pievienošanai žāvējamai vai granulējamai masai šajā projekta stadijā netiek paredzēti. Ziņojuma 3.3.6. nodaļā ir papildināta informācija par mēslu pārstrādes procesa bufertvertņu ietilpību. Papildus skatīt tabulas 47.punktu.
46.	14.2. Ziņojumā norādīts, ka daļa saražoto granulu tiks realizēta kā neiepakota beramkrava, tādēļ nepieciešams precizēt informāciju par nefasētā mēslojuma uzglabāšanu, kā arī pamatojums tam, ka šāda veida uzglabāšana nav vērtējama kā smaku avots.	Ziņojuma 3.3.6. nodaļā ir precizēta informācija par granulētā mēslojuma uzglabāšanu mēslu pārstrādes ēkā gatavās produkcijas slēgtās īslaicīgas uzglabāšanas tvertnēs (pirmsiepakojšanas bufertvertnēs). Ziņojumā tāpat norādīts, ka visas mēslu pārstrādes iekārtas atradīsies mēslu pārstrādes ēkā, kurā tiks nodrošināts gaisa retinājums (ņemot vērā, ka mēslu pārstrādes iekārtas procesam gaiss iekārtās tiks pievadīts no telpas/ēkas, pēc kā attīrīts vairāku pakāpju gaisa attīrīšanas sistēmā), lai atsevišķu mēslu pārstrādes procesu laikā radušās gaisa emisijas no mēslu pārstrādes ēkas netiktu novadītas vidē.
47.	14.3. Ziņojumā (3.3.8. un citās nodaļās, 3.21. attēlā) norādīts, ka biomasas katlumājā radušies pelni var tikt izmantoti kā piedeva granulējamajiem kūtsmēsliem. Ņemot vērā, ka smago un vieglo pelnu (no cikloniem un filtriem) ķīmiskais sastāvs ir atšķirīgs (galvenokārt attiecībā uz smago metālu koncentrācijām, bet arī pēc slāpekļa un fosfora koncentrācijām), Ziņojums papildināms ar informāciju, vai dažādās pelnu frakcijas tiks savāktas atsevišķi un kā un cik bieži tiks noteikta pelnu piesārņojuma pakāpe un īpašības, kādi būs kritēriji to izmantošanai mēslojuma ražošanā.	Saskaņā ar Ziņojuma 3.3.8. nodaļā veiktajiem precizējumiem biomasas katlu mājā radušos pelnu izmantošana kā piedeva granulētiem kūtsmēsliem vairs netiek izskatīta.
48.	14.4. Ziņojuma 3.3.11. nodaļas apakšpunktā "Notekūdeņu dūņu apsaimniekošana" kā viens no variantiem koagulācijas procesa dūņu apsaimniekošanai norādīts arī žāvēšana "Kompleksa mēslu žāvēšanas iekārtās un pievienošana organiskam mēslojumam". Līdz ar to Ziņojums papildināms ar informāciju, kā un cik bieži tiks noteikta dūņu kvalitāte, kādi būs kritēriji to izmantošanai mēslojuma ražošanā.	Ziņojuma 3.3.11. nodaļa ir papildināta ar normatīvo aktu prasībām attiecībā uz NAI dūņu izmantošanas, monitoringa un kontroles prasībām, ja NAI dūņu apsaimniekošanai tiks izmantots risinājums to pārstrādei augsnes minerālmēslojuma ražošanā (kas ir viens no risinājumiem, kas tiek izskatīts).
49.	14.5. Ziņojuma 3.3.12. nodaļā nenumurētā tabula papildināma ar informāciju par uzņēmumā vienlaicīgi uzglabājamo atkritumu	Ziņojuma 3.3.12. nodaļas tabulas par Kompleksā radīto bīstamo un nebīstamo atkritumu veidiem ir papildinātas,

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>daudzumu un uzglabāšanas tvertnēm. Ņemot vērā to, ka šāda informācija būs nepieciešama piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai, Ziņojums būtu papildināms arī ar informāciju par citu atkritumu apsaimniekošanu (piemēram, tādu atkritumu veidu kā specializētā apgārbe, naftas produktus saturošu notekūdeņu no attīrīšanas iekārtām, atkritumu noražošanas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu sietiem un jonu apmaiņas sveķu prognozētajiem daudzumiem un apsaimniekošanas risinājumiem).</p>	<p>t.sk. norādot šo atkritumu uzglabāšanas veidu un to vienlaicīgi glabājamās indikatīvos apjomus. Papildus norādāms, ka Paredzētā darbība šobrīd atrodas sākotnējās plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā. Detalizēta informācija par atkritumu veidiem, to apjomu un uzglabāšanas risinājumiem (t.sk. precīzu uzglabāšanas vietu) tiks noteikta tehniskā projekta izstrādes gaitā.</p>
50.	<p>14.6. Vēršam uzmanību, ka Ziņojumā būtu precizējamas atsauces uz būvniecības atkritumu pārvadāšanas noteikumiem un noteikumiem par būvnormatīviem, pārļiecinoties par to spēkā esamību.</p>	<p>Ziņojumā ir pārskatītas un aktualizētas atsauces uz visiem normatīvajiem aktiem, t.sk. attiecībā uz būvniecības atkritumu pārvadāšanas noteikumiem un noteikumiem par būvnormatīviem.</p>
51.	<p>15. Ziņojuma 5.13. nodaļā nav sniegta informācija par ķīmisko vielu uzglabāšanas apjomiem un Ziņojumam nav pievienotas nedz drošības datu lapas (DDL), nedz informācija par vielu un reaģentu bīstamību.</p>	<p>Skatīt komentāru tabulas 37.punktā.</p>
52.	<p>16. Ņemot vērā augsto notekūdeņu piesārņojuma pakāpi un apstākli, ka attīrītie notekūdeņi tiks novadīti vidē, Ziņojuma 5.13. nodaļa papildināma ar informāciju par risinājumiem neattīrītu vai neatbilstoši attīrītu notekūdeņu nonākšanai vidē (tajā skaitā monitoringa pasākumiem) un risinājumiem avārijas situācijās (Programmas IV nodaļas 1.8.3. un 18.4. punktos norādītais). Atbilstošas korekcijas veicamas arī 8.2. tabulā "Inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai vai novēršanai un paliekošo ietekmju raksturojums".</p>	<p>Ziņuma 3.3.11. nodaļā precizēts notekūdeņu attīrīšanas procesa apraksts. Ziņojuma 5.13. nodaļa papildināta ar informāciju par risinājumiem neattīrītu vai neatbilstoši attīrītu notekūdeņu nonākšanai vidē. Atbilstoši papildināta arī Ziņojuma 8.2. nodaļas tabula, kurā apokopti inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai vai novēršanai.</p>
53.	<p>17. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju par tehnoloģisko procesu norisi un nepieciešamo parametru uzraudzību un kontroli, Birojs konstatējis, ka ir vairāki kontrolējami parametri un procesi, kurus nevar noteikt automātiski, bet uz kuru izmaiņām jāreaģē pēc iespējas ātrāk vai tie jāveic regulāri (piemēram, veterinārā uzraudzība, putnu barības ražošanas uzraudzība, olu produkcijas kvalitātes kontrole, dzeramā ūdens kvalitātes kontrole u.c.). Lūdzam skaidrot, vai tiek paredzēta arī laboratorijas izveide uz vietas Kompleksā.</p>	<p>Ziņojums ir papildināts ar jaunu nodaļu (3.3.18.), kurā aprakstīta paredzētās laboratorijas darbība.</p>
54.	<p>18. Ziņojuma 9. nodaļa "Pasākumi vides kvalitātes monitoringam" jāpapildina ar informāciju par pelnu un notekūdeņu dūņu kvalitātes</p>	<p>Ziņojuma 9. nodaļa ir papildināta ar informāciju par notekūdeņu dūņu kvalitātes uzraudzības un kontroles</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	uzraudzības un kontroles pasākumiem, kā arī trokšņa un smaku pārvaldības pasākumu plānu (atbilstoši 1. LPTP). Jāpārskata pārējo Atsauces dokumentā iekļauto vidiskās pārvaldības sistēmas elementu un citos LPTP norādīto monitoringa pasākumu (piemēram, amonjaka, slāpekļa, fosfora emisiju) iekļaušana kopējā monitoringa sistēmā.	pasākumiem, paredzēta trokšņu un smaku pārvaldības pasākumu plāna ieviešana Paredzētās darbības ietvaros, kā arī amonjaka, slāpekļa un fosfora monitoringa īstenošanu. Papildus skatīt komentāru tabulas 47.punktā.
55.	19. Ziņojumā atbilstoši Programmas IV daļas 2.3.6.5. punktam precizējama informācija 4.8. <i>“Meteoroloģisko apstākļu raksturojums”</i> , papildinot to ar Paredzētajai darbībai nelabvēlīgu apstākļu raksturojumu, īpaši ņemot vērā to ietekmi uz smaku emisiju izplatību.	Ziņojuma 4.8. nodaļa papildināta ar informāciju par Paredzētais darbībai nelabvēlīgiem meteoroloģiskajiem apstākļiem, pie kādiem prognozējamās augstākās gaisa piesārņojošo vielu koncentrācijas.
56.	20.1. Saskaņā ar Ziņojumu plānotā darbība neparedz gaļas produkcijas ražošanu, taču šāda produkcija ir norādīta attēlā 3.1. <i>“Paredzētās darbības modelis”</i> .	Ziņojuma 3.1. attēls ir aktualizēts.
57.	20.2. Ziņojuma 3.2. attēla <i>“Kompleksa darbības tehnoloģiski principiālā shēma”</i> kvalitāte ir zema un atbilstoši tam tiek piedāvāti trīs risinājumi kritušo putnu likvidācijai un četri mēslu apsaimniekošanai, bet Ziņojumā vērtēts tikai viens risinājums – nodošana operatoriem ar atbilstošām atļaujām šādas darbības veikšanai.	Ziņojuma 3.2. attēls ir aktualizēts.
58.	20.3. Pievienotās mēslu žāvēšanas iekārtas shēmas (3.17. attēls), ķīmiskās gaisa attīrīšanas sistēmas (skrubera) darbības shēmas (3.18. attēls), UV lampu filtra darbības shēmas (3.19. attēls) un aktīvās ogles filtru darbības principiālā shēmas (3.20. attēls) apzīmējumi ir angļu valodā un nesalasāmā kvalitātē, UV filtru shēmā norādīts, ka tajā paredzēts izmantot katalizatoru, bet par tā darbību un nozīmi attīrīšanas efektivitātes nodrošinājumā Ziņojumā informācija netiek sniegta.	Ziņojuma 3.3.6. nodaļā pievienotie attēli ir aktualizēti un to apzīmējumi iztulkoti. Attiecīgi precizējumi veikti arī Ziņojuma 3.3.6. nodaļas tekstā.
59.	20.4. Mēslu žāvēšanas un granulēšanas procesa shēmā (3.21. attēls) pirmšķietami ir norādītas vienas dienas ražošanas jaudas, taču tas netiek norādīts ne pie mērvienībām, ne paskaidrojošā parakstā.	Ziņojuma 3.3.6. nodaļā pievienotā mēslu žāvēšanas un granulēšanas procesa shēma ir aktualizēta, kā arī zem tās norādīts, ka shēmā ir iekļautas vienas dienas ražošanas jaudas.
60.	20.5. Attēlu 3.26. un 3.27. zemā kvalitātē neļauj novērtēt to satura atbilstību Ziņojumā sniegtajai informācijai; plānoto inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietojums (attēls 3.26.), kas ir Atzinuma sagatavošanai nozīmīgas informācijas avots, tā labākai uztveramībai	Ziņojuma 3.7. nodaļā pievienotie attēli par orientējošu plānoto inženierkomunikāciju iespējamo izvietojumu abu Paredzētās darbības alternatīvu gadījumā ir aktualizēti un padarīti labāk uztverami. Papildus norādāms, ka Ziņojumā norādītais ēku, būvju un inženierkomunikāciju izvietojums,

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	būtu pievienojams kā atsevišķs elektroniskā formāta dokuments, cita starpā norādot arī mērogu, kādā tas sagatavots.	kā arī to parametri ir orientējoši, kas detalizēti tiks noteikti tehniskā projekta izstrādes gaitā, ņemot vērā gan precizētās tehnoloģiskās vajadzības, gan būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības, gan aizsargjoslu nosacījumus.
61.	20.6. Paredzētās darbības vietas alternatīvu attēlojumā 4.1. attēlā pievienotā informācija par attālumiem līdz tuvākām dzīvojamām mājām nav saskatāma, attēlu uztveramību apgrūtina arī tas, ka vienā attēlā attēloti abu alternatīvu ēku novietojumi, nav norādīts kartogrāfiskā materiāla mērogs.	Ziņojuma 4.1. nodaļā pievienotie attēli, kuros norādīti attālumi līdz tuvākajām dzīvojamām mājām, ir aktualizēti un informācija tajos ir padarīta vieglāk uztverama.
62.	20.7. Ziņojumā un Pielikumā pievienotajās trokšņa vērtējuma kartēs nav saskatāmi vērtēto uztvērēju (dzīvojamo ēku) nosaukumi, apzīmējumi ir zemā kvalitātē.	Ziņojums ir papildināts ar precizētu kartogrāfisko materiālu (4.1. attēls), kurā ir uzskatāmāk redzamas Paredzētās darbības teritorijai tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijas (viensētas) un norādīti attālumi līdz tām abu izskatīto alternatīvu gadījumā. Ziņojuma 4.9. un 5.8. nodaļās sniegtas attiecīgas atsauces.
63.	20.8. Ziņojumā un Pielikumos pievienotās emisiju un smaku vērtējuma kartēs nav norādītas teritorijas, kurās nav jāvērtē atbilstība normatīvos noteiktajām prasībām, izņemot fona kartes; nav norādīti maksimālo vērtējamo koncentrāciju noteikšanas punkti.	Ziņojumā un Pielikumos pievienotajās emisiju un smaku emisiju fona kartēs ir norādīti vērtējamo koncentrāciju noteikšanas punkti un teritorijas, kurās atbilstība normatīvos noteiktajām prasībām nav jāvērtē.
64.	20.9. Ziņojuma 12. pielikumā pievienotā informācija par aizsargjoslām papildināma ar detalizētāku informāciju attiecībā uz plānoto dziļurbumu un ražošanas ēku novietojumu, ņemot vērā, ka sanitārā aizsargjoslas nosacījumi attiecas arī uz mēslu (2. kategorijas dzīvnieku izcelsmes blakusprodukts) pārstrādes iekārtu ⁵ , to nosakot no objektu ārējās robežas vai ārējās malas un ņemot vērā, ka tajā aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas. Pēc iekārtu novietojuma precizēšanas vērtējams, vai nav nepieciešams veikt atbilstošas izmaiņas arī trokšņa un emisiju un smaku avotu izvietojumā kā arī novērtējams, vai nepieciešama atkārtota modelēšana.	Ziņojuma 12.pielikumā pievienotā Aizsargjoslu karte ir aktualizēta ar sanitārajām aizsargjoslām (50m) ap mēslu pārstrādes iekārtām. Aktualizējot informāciju, netika konstatēts, ka būtu veicamas izmaiņas ēku un būvju provizoriskajā izvietojumā, kas ietekmētu trokšņa un gaisa emisijas avotu izvietojumu. Papildus skatīt komentāru šīs tabulas 38. un 60. punktos.

⁵ Atbilstoši 1997. gada 5. februāra Aizsargjoslu likuma 28. panta 2.¹ punkta otrajai daļai, aizsargjoslas platumam ap mēslu pārstrādes iekārtu jābūt 50 m.

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
Vides pārraudzības valsts biroja pieaicinātā gaisa un smaku piesārņojuma novērtēšanas jomas eksperta atzinums (11.06.2021.)		
65.	2.a LPTP – jāiekļauj atbilstošs izvērtējums, t.sk. pamatojoties uz pārstrādātu gaisa kvalitātes vērtējumu	Izvērtējums veikts pēc Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējuma pārstrādāšanas. Papildus skatīt komentāru tabulas 71.punktā.
66.	11.a.1.5.LPTP – Ziņojumā sniegta pretrunīga informācija, ja 10. pielikumā norādīts, ka “Barības tvertnes pie putnu novietnēm tiks aprīkotas ar putekļu filtriem, lai nodrošinātu, ka barības pneimatiskas iepildīšanas laikā barības putekļi vidē nenokļūst”, tad Ziņojuma pamattekstā (piemēram 23. lpp.) – “Bunkuru uzpildīšanas process ir slēgts, līdz ar ko putekļu emisijas ir novērstas”. Ziņojumā gan netiek skaidrots, kā tehniski iespējams šādu procesu nodrošināt slēgti, šāds process un avoti, līdz ar daudziem citiem ar barības sagatavošanu un padošanu saistītiem potenciāliem emisiju avotiem, nav vērtēti arī 9. pielikumā. Ziņojuma 8.2. tabulā norādīts, ka paliekošā ietekme nebūtiska, nesniedzot nekādu pamatojumu šādam vērtējumam.	Ziņojuma 3.3.2. nodaļa papildināta ar informāciju par barības uzpildīšanu bunkuros pie jaunputnu novietnēm, novēršot pretrunas.
67.	11.a.1.6.LPTP – vērtējums 10. pielikumā atbilst Ziņojumā sniegtajam aprakstam (skat. piemēram Ziņojuma 3.7. attēlu), bet šis nosacījums ir pilnībā ignorēts veicot piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinus, kur vērtējumā izmantota maksimālā ventilācijas sistēmas ražība, lai definētu novietņu emisijas avotu plūsmas parametrus un šis rādītājs izmantots nemainīgs visa kalendārā gada griezumā. Ņemot vērā, ka plūsmas ātrums vērtējams kā būtisks rezultātu ietekmējošs faktors, šī uzskatāma par rupju kļūdu, kas noved pie būtiski labāka izkliedes rezultāta.	Skatīt komentāru šīs tabulas 6.punktā.
68.	11.b.1. LPTP – nozīmīgs risinājums putekļu emisiju samazināšanai, nav vērtēts, sagatavojot gaisa kvalitātes vērtējumu. Rekomendējams noteikt kā obligāto nosacījumu.	Putnu novietņu aprīkošana ar augstspiediena miglošanas sistēmu, lai nodrošinātu nepieciešamo gaisa atdzesēšanu un gaisa mitruma līmeni putnu novietnēs gada vasaras mēnešos, atsevišķās karstākajās diennakts stundās, kas var tikt izmantota arī aromatizētāju, dezinficētāju un higienizētāju izsmidzināšanai, un kalpo arī putekļu koncentrāciju samazināšanai novietnēs, Ziņojumā paredzēta kā Kompleksā ieviešams risinājums (precizētas Ziņojuma 3.3.2. un 3.3.3. nodaļas). Tā kā literatūras avotos nav pieejama detalizēta vai vienota informācija par šādas

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		sistēmas ietekmi uz putekļu emisiju samazināšanu putnu novietnēs (norādīts, ka šāda sistēma samazina putekļu veidošanos, bet tās efektivitāte nav konstanta), tad šis tehnoloģiskais risinājums nav ņemts vērā putekļu emisiju aprēķināšanai no putnu novietnēm. Pēc Paredzētās darbības uzsākšanas tiks veikta putekļu emisiju no putnu novietnēm noteikšana mērījumu ceļā vai izmantojot masas bilanci, ko turpmāk izmantot emisiju aprēķināšanai līdz brīdim, kad tiek veiktas būtiskas izmaiņas darbībā vai procesos. Atbilstoši papildināta Ziņojuma 9.nodaļa.
69.	11.c. – skat. vērtējumu pie 13. LPTP	Skatīt komentāru šīs tabulas 4.punktā.
70.	<p>12. LPTP – Ziņojuma autori atsaucas uz ārējo normatīvo aktu prasībām, lai gan LPTP būtība ir nodrošināt iekšēja smaku pārvaldības plānu, kas ir vidiskās pārvaldības sistēmas (sk. 1. LPTP) daļa, esamību uzņēmumā. Rekomendējams noteikt kā obligāto prasību ar nosacījumu, ka tam jāietver visi obligātie elementi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ protokols, kurā norādītas veicamās darbības un laika grafiks; ○ smaku monitoringa protokols; ○ protokols reaģēšanai uz traucējumiem, kas saistīti ar smakām; ○ smaku profilakses un novēršanas programma, kas izstrādāta, lai identificētu smaku avotu vai avotus, ○ monitorētu smaku emisijas (sk. 26. LPTP), raksturotu, kādā mērā katrs avots ietekmē smakas, un īstenotu novēršanas un/vai mazināšanas pasākumus; ○ pārskatīt agrākos smaku incidentus un novēršanas pasākumus un izplatīt zināšanas par smaku incidentiem. 	Skatīt komentāru šīs tabulas 31. punktā.
71.	13.a. LPTP – jāpārvērtē pēc atkārtota gaisa kvalitātes izvērtējuma.	Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums ir aktualizēts un precizēts atbilstoši VPVB lēmumā un VPVB pieaicinātā eksperta atzinumā norādītajām nepilnībām, t.sk. veicot atkārtotu gaisa piesārņojošo vielu un smakas izkliedes modelēšanu. Saskaņā ar iegūtajiem aktualizētajiem datiem pie tuvākajām dzīvojamās apbūves teritorijām smakas emisiju koncentrācijas paredzamas zemākas, nekā aprēķināts Ziņojuma 2.redakcijā. Smakas emisiju

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		<p>novērtējumam no putnu novietnēm (kas ir pārliecinoši lielākais smakas emisiju avots) izmantoti atbilstoši emisijas faktori, kas ir būtiski zemāki par Ziņojuma 2.redakcijā pieņemtajiem, tomēr tie joprojām ir augstāki par citu Latvijas lielāko putnkopības uzņēmumu to piesārņojošo darbību atļaujās norādītajiem (tiem arī ir saistošas LPTP prasības un piemērojamie tehnoloģiskie un organizatoriskie risinājumi, t.sk. attiecībā uz putnu mēslu apsaimniekošanu (kas būtiski ietekmē arī smaku emisijas no putnu novietnēm), ir līdzīgi un nevar radīt būtiskas atšķirības). Līdz ar ko, kā arī ņemot vērā Paredzētās darbības vietas tuvumā valdošo vēju virzienu, ar lielu ticamības pakāpi secināms, ka Kompleksa darbības radītā smakas emisiju faktiskā ietekme uz tuvākajām dzīvojamās apbūves teritorijām neveidosies vai tā būs nebūtiska. Tas savukārt apstiprina Paredzētās darbības vietas, kas atrodas rūpnieciskās apbūves teritorijā, piemērotību Paredzētās darbības īstenošanai. .</p>
72.	<p>13.b. LPTP – vērtējot sniegto aprakstu gan pielikumos, gan Ziņojuma pamattekstā, tiek vērsta uzmanība uz vairākiem būtiskiem trūkumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ziņojumā nekur uzskatāmi nav attēlots jutīgo receptoru izvietojums, pie tam izmantota pretrunīga informācija (skat. 6. sadaļu), vienlaikus Ziņojuma 143. lpp. norādīts, ka “B alternatīvas gadījumā pamatražošanas apbūve ir paredzēta par ~500m tuvāk Paredzētās darbības teritorijas D daļā esošajām dzīvojamām mājām” neminot konkrētu māju nosaukumu, līdz ar to bez izvērtējuma nevar piekrist 10. pielikumā sniegtajai norādei par atbilstošu izvietojumu; ○ nav sniegts apliecinājums par piedāvātā tehniskā risinājuma “<i>integrētas plūsmas barjeras jeb slāpētāji</i>” spēju nodrošināt līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni, kā LPTP Secinājumos norādītajam risinājumam “<i>iedarbīgi izvietot ārējus šķēršļus (piemēram, augāju), lai radītu izplūstošā gaisa turbulenci</i>”, kas tālāk skaidrots atsaucēs dokumenta⁶ (turpmāk – atsaucēs dokuments) 	<p>Skatīt komentārus tabulas 4.- 6. punktos un 34.punktā.</p>

⁶ Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, JRC, 2017

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>4.10.1.1. nodaļā, norādot, ka šāda paņēmiena mērķis ir panākt atmosfēras turbulenci, kas rodas, kad piezemes gaisa slāņa plūsma sastopas ar mehānisku šķērslī (pie tam ideālā gadījumā – daļēji caurlaidīgu, lai neveidotos piesārņojuma akumulācija aiz šķēršļa). Piedāvātais risinājums, savukārt, nevis ietekmē piezemes gaisa plūsmas parametrus, bet gan ir vērsts uz izplūdes ātruma samazināšanu un virziena maiņu, kas analizēta atsauces dokumenta 4.10.1.2. nodaļā par izplūdes apstākļiem. Tāpēc piedāvātais tehniskais risinājums ir vērtējams, pamatojoties uz šajā nodaļā ietvertajām norādēm, tai skaitā, ka tiešā izplūdes tuvumā izvietotas plūsmas barjeras rada lāpas piezemēšanās efektu (<i>plume downwash effect</i>). Kā minēts šajā nodaļā, šādas izplūdi ierobežojošas barjeras ietekmi uz piesārņojuma izkliedi var novērtēt tikai veicot jutīguma analīzi, kas ietekmes uz vidi novērtējuma ietvarā nav veikts. Analogiski vērtējot atsauces dokumentā sniegtos tehnisko paņēmienu raksturojumus, piedāvātais risinājums ir tuvāks 4.9.9. nodaļā aprakstītajam ūdens uztvērējam ar divām principiālām atšķirībām – daļiņas tiek uztvertas uz mitras virsmas, un plūsma novirzīta tālāk nākamajā nodalījumā ar ieplūdes vietu pie zemes un izplūdes vietu nodalījuma augšpusē, tādējādi radot dūmeņa efektu. 9. pielikumā izmantotais paņēmiens bez jebkāda pamatojuma klasificēt sānis vērstus izplūdes avotus kā punktveida avotus ar tādu pašu izplūdes ātrumu ir rupja kļūda un būtiski ietekmē izkliedes rezultātus.</p>	
73.	13.d.LPTP – jāpārvērtē pēc atkārtota gaisa kvalitātes izvērtējuma.	Skatīt komentāru tabulas 4.punktā.
74.	25.c. un 27.b. – kā emisiju monitoringa metode izvēlēts aprēķins, izmantojot emisijas faktoros, lai gan 9. pielikumā izmantotie emisiju faktori ir apšaubāmi un nesniedz pārliecību, ka tie raksturo konkrēto paredzēto darbību. Līdz ar to rekomendējams izvirzīt obligāto nosacījumu, pēc ekspluatācijas uzsākšanas veikt darbību raksturojošu emisijas faktoru noteikšanu mērījumu ceļā vai izmantojot masas bilanci, ko tālāk iespējams izmantot emisiju aprēķināšanai (līdz brīdim, kad netiek veiktas būtiskas izmaiņas darbībā vai procesos).	Pēc Kompleksa ekspluatācijas uzsākšanas tiks nodrošināta darbību raksturojošu emisijas faktoru noteikšanu mērījumu ceļā vai izmantojot masas bilanci, ko tālāk iespējams izmantot emisiju aprēķināšanai. Atbilstoši papildināta Ziņojuma 9.nodaļa.

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
75.	<p>31.LPTP – nepareizi klasificēts mītnes tips. Detalizēts apraksts par būru un bezbūru sistēmām ir sniegts atsaucē dokumenta 2.2.1.1. un 2.2.1.2. nodaļās. Šeit arī norādīts uz būtiskāko atšķirību starp šīm sistēmām, kas nosaka piemērojamos emisiju līmeņus, proti, bezbūru sistēmās mēsli uzkrājas uz novietnes grīdas vai zem tās visā cikla garumā (aptuveni 14 mēnešus), līdz ar to šim mītnes tipam ir noteiktas augstākas LPTP-SEL vērtības. Paredzētā darbība, kur plānots nodrošināt mēslu transportēšanu ārpus mītnes katru dienu, ir klasificējama kā uzlabota būru sistēma un tai piemērojamas būru sistēmām noteiktie LPTP-SEL. Šie emisiju līmeņi netiek nodrošināti – vērtējams kā izslēdzošs faktors.</p>	<p>Skatīt komentāru šīs tabulas 10.punktā.</p>
76.	<p>Saskaņā ar 2013.gada 2.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk tekstā - MK noteikumi Nr. 182) 20. punktu Ziņojumā ir jānorāda visas piesārņojošās vielas, kurām noteikti gaisa kvalitātes normatīvi, kā arī citas vielas, kuras emitē iekārta. Ziņojuma autoru izmantotajos informācijas avotos bez vielām, kas norādītas 9. pielikumā, kā paredzētajai darbībai raksturīgas minētas arī daudzas citas vielas. Līdz ar to arī šīs vielas ir jāuzrāda Ziņojumā un nepieciešamības gadījumā jāveic ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumu, vadoties no MK noteikumos Nr. 182 norādītajiem apsvērumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jāapzina šīm vielām piemērojamās vadlīnijas (Pasaules Veselības organizācijas vadlīnijas, ja tajās nav minētas atbilstošās gaisu piesārņojošās vielas robežvērtības, jāizmanto citās Eiropas Savienības dalībvalstīs noteiktās vadlīnijas, robežlielumus vai mērķlielumus); • jāpamato lēmums veikt vai neveikt ietekmes vērtējumu, ņemot vērā konkrētās vielas emisijas apjomu un šai vielai piemērojamo vadlīniju, robežlielumu vai mērķlielumu. <p>Arī 9. pielikumā norādītajiem avotiem vērtējums nav veikts attiecībā uz visām piesārņojošām vielām, atsaucoties uz dažādām citu operatoru spēkā esošajām atļaujām. Šāds pamatojums nav vērtējams kā pietiekams un Ziņojuma autoriem ir jāveic detalizēts gan emisijas avotu, gan šiem avotiem raksturīgo piesārņojušo vielu izvērtējums,</p>	<p>Aktualizētajā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā veikta atkārtota informācijas izvērtēšana par visiem emisiju avotiem un to gaisā emitētajām piesārņojošām vielām, kā arī veikts atkārtots ietekmes izvērtējums. Papildus skatīt komentārus tabulas 7. un 19.punktos.</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>informāciju apkopojot pārskatāmā veidā un ietverot pamatojumu, kāpēc kāds avots vai viela ir izslēgts no tālākā izvērtējuma.</p> <p>Starp avotiem, kas atmesti bez izvērtējuma, minama graudu uzglabāšana, transportēšanas sistēmu filtru izvadi, barības tvertņu uzpilde u.c.</p> <p>Atkārtoti jāizvērtē informācija par visiem emisijas avotiem, t.sk. smaku emisijas, norādot ziņojumā tās publiskajos informācijas avotos norādītās vielas, kuras emitēs iekārta, un jāveic ietekmes izvērtējums vai arī jāpamato, kāpēc ietekme būs nebūtiska.</p>	
77.	<p>Paredzētā darbība plānota tieši tāpat aizsargājamo biotopu tuvumā (skat. Ziņojuma 4.22. attēlu) – līdz ar to ietekmes vērtējumā obligāti būtu iekļaujama sadaļa par slāpekļa nosēdumu apjomu (modelējot piesārņojošās darbības radīto slāpekli saturošo savienojumu izkliedi un kopējo slāpekļa nosēdumu apjomu) un izvērtējot atbilstību pieļaujamajai kritiskajai slodzei atbilstoši konkrētajiem aizsargājamajiem biotopiem (ņemot vērā esošo kopējo nosēdumu apjomu gadā (fona vērtību)).</p>	<p>Ziņojuma sagatavošanas laikā veiktas konsultācijas ar Dabas aizsardzības pārvaldi (DAP), lūdzot sniegt tās viedokli par šāda vērtējuma sagatavošanas pamatotību, kā arī sniegt norādes uz metodoloģiju par slāpekļa nosēdumu apjoma noteikšanu no emisijām gaisā, kā arī par kritisko slodžu rādītājiem attiecībā uz Paredzētās darbības tuvumā esošajiem biotopiem. Saskaņā ar saņemto DAP viedokli no zālāju biotopu saglabāšanas viedokļa svarīgākais ir nodrošināt šo biotopu apsaimniekošanu, jo, ja tāda netiek nodrošināta, tad ir bezjēdzīgi noteikt ierobežojumus Paredzētai darbībai tādēļ, ka tai tuvumā esošajos biotopos var rasties pastiprināts slāpekļa nosēdumu apjoms no gaisa. Papildus slāpekļa uzkrāšanās zālajos vat tikai mazliet paātrināt to aizaugšanu. Līdzīgs viedoklis sniegts sertificēta biotopu eksperta sagatavotajā atzinumā "Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums" (Ziņojuma 3.pielikums), kurā norādīts, ka būtiskākais faktors zālāju pastāvēšanai ir atbilstošs hidroloģiskais režīms, kas, ja netiks būtiski mainīts Kompleksa būvniecības rezultātā, paredzami neveidos ietekmi uz biotopiem. Atzinumā papildus norādīts, Paredzētās darbības ietvaros, palielinoties barības vielu daudzumam ūdenstecē (ūdensnotekā "Babraunīca"), ietekme jeb augsnes bagātināšanās un veģetācijas izmaiņas var veidoties šaurā joslā gar ūdens teces krastu, būtībā veidojot nelielu nelabvēlīgu ietekmi uz aizsargājamo zālāju.</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		<p>Biotopu eksperts savā atzinumā nav saskatījis riskus biotopu pastāvēšanai no Paredzētās darbības ietvaros gaisā emitētajām vielām, kas varētu veidot slāpekļa nosēdumus. Saskaņā ar Ziņojuma 5.1. nodaļā norādīto būvprojekta sagatavošanas stadijā būs nepieciešama ūdensnoteces sistēmas projektēšana un izbūve, kas nedrīkst būtiski pasliktināt hidroloģisko režīmu gar aizsargājamā zālāja poligoniem, kas atrodas Paredzētās darbības teritorijas Z daļā blakus esošajās zemes vienībās.</p> <p>Augstāk minētā sakarā, kā arī ņemot vērā skaidras metodoloģijas trūkumu, ko nevarēja sniegt arī DAP, par slāpekļa nosēdumu apjoma noteikšanu no emisijām gaisā (kuru ietekme turklāt ir apšaubāma, jo būtiskāk ir nodrošināt zālāju hidroloģisko stāvokli), kā arī ņemot vērā, ka faktiskās emisijas gaisā saskaņā ar Eksperta viedokli ir nosakāmas pēc Paredzētās darbības uzsākšanas, Ierosinātāja neuzskata par pamatotu un lietderīgu veikt Eksperta norādīto vērtējumu. Ja tādas prasības tiks izvirzītas, Paredzētās darbības ietvaros var tikt īstenots Paredzētās darbības vietas tuvumā esošo biotopu monitorings.</p>
78.	<p>Emisiju aprēķiniem izmantota metodika „Emissions from Animal Feeding Operations. U.S. Environmental Protection Agency. Emission Standards Division”⁷. Šī metodikas izmantošana neatbilst 2013. gada 2. aprīļa Ministru kabineta noteikumos Nr.182 (turpmāk - Noteikumi Nr. 182) norādītajai prioritārajai emisijas faktoru izmantošanas secībai, jo konkrētajam dokumentam, lai arī tas ir pieejams AP-42 datu bāzē ir melnraksta status un juridiska atsauce, ka šobrīd AP-42 neietver emisijas faktorus konkrētajai nozarei.</p> <p>Vienlaikus jānorāda, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Izmantoti nepareizi emisijas faktori – 9. pielikumā norādīts, ka izmantoti izvietojuma tipa C2 faktori, bet patiesībā lietoti C1B tipa 	Skatīt komentāru šīs tabulas 9.punktā.

⁷ Emissions from Animal Feeding Operations. U.S. Environmental Protection Agency. Emission Standards Division. Office of Air Quality Planning and Standards, 2001

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>faktori, kas ir zemāki. Attiecīgi pārrēķinātais rezultāts vēl būtiskāk pārsniegtu LPTP-SEL.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Formulā izmantotas K vērtības, kas raksturo “<i>emisijas samazināšanas iekārtas efektivitāti, %</i>”, lai gan kā jau norādīts iepriekš, tad Ziņojumā uzsvērts, ka netiks uzstādītas iekārtas emisiju samazināšanai. Ja amonjaka gadījumā, tas daļēji, visticamāk, saistīts ar kļūdainu informācijas pasniegšanu, jo emisijas samazinājums varētu būt saistīts ar barošanas stratēģiju (bet tādā gadījumā nepieciešams izmantot aktuālu informāciju atbilstoši atsauces dokumentā sniegtajai informācijai), tad pilnīgi noteikti šāds samazinājums nav piemērojams putekļiem, jo metodikā norādītie samazināšanas pasākumi netiek plānoti, ○ Putekļu frakciju sadalījuma noteikšanai izmantota neaktuāla EMEP/EPA metodikas versija, kas vairs nav spēkā. <p>Veiktais emisiju daudzuma aprēķins nesniedz patiesu priekšstatu par sagaidāmajām emisijām un iegūtie rezultāti norāda uz potenciāliem LPTP-SEL pārsniegumiem (skat. arī atzinuma 2. sadaļu).</p>	
79.	<p>Aprēķinot smaku emisijas no putnu mītnēm, nav ievērota Noteikumu Nr. 182 10.3. punktā noteiktā prioritārā secība, kas paredz, ka trešajā solī ir jāizmanto emisijas faktori, kas iegūti no citas emisiju faktoru datubāzes (metodikas). 9. pielikumā izmantots zinātniskā publikācijā norādīts vidējais emisijas faktors, kas iegūts analizējot dažādus literatūras avotus, t.sk. citu valstu emisijas faktoru datu bāzes. Šāds vidējais lielums nesniedz pietiekamu informāciju par tehniskajiem paņēmieniem un apstākļiem, kādus raksturo konkrētais faktors, kas parasti ir norādīts emisiju faktoru datu bāzēs. Līdz ar to iegūtajai vērtībai nav nekādas cēloņsaistības ar konkrētajiem piedāvātajiem risinājumiem, kas vērtējams kā būtisks apgrūtinājums pamatotu secinājumu izdarīšanai.</p>	<p>Skatīt komentāru šīs tabulas 9.punktā.</p>
80.	<p>Mēslu žāvēšanas iekārtas emisijas novērtētas atsaucoties uz 9. pielikuma 12. pielikumā sniegto ražotāja apliecinājumu. Iepazīstoties ar šo dokumentu un citu pieejamo informāciju, secināts, ka:</p>	<p>Ziņojuma 3.3.6. un 5.6. nodaļās aktualizēta un papildināta informācija par emisiju raksturojumu no mēslu žāvēšanas procesa. Ziņojuma 5. Pielikumā veiktas korekcijas, pievienojot potenciālā iekārtu piegādātāja un uzturētāja “Adven” vēstuli par emisijām no mēslu žāvēšanas procesa</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Konkrētais ražotājs ražo tikai UV lampu filtru blokus un aktīvās ogles filtrus, līdz ar to jāpieņem, ka pielikumā sniegtais apliecinājums attiecas vienīgi uz šiem attīrīšanas sistēmas elementiem, ○ Apliecinājumā ir norādīta GOS un smaku attīrīšanas efektivitāte, bet nav sniegta nekāda informācija par garantētajiem emisijas līmeņiem izplūdē, līdz ar to 9. pielikuma 53. lpp. norādītajai vērtībai 100 ouE/m³ izplūdē nav nekāda pamatojuma (Ziņojuma 15. pielikumā norādītā atsaucē uz SIA "Egg Energy" neaptver līdzvērtīgu attīrīšanas sistēmu). <p>Starp vielām, kas tiks emitētas no mēslu žāvēšanas iekārtas vispār nav norādīts ne amonjaks, ne GOS, lai gan mitro skruberi tiek plānots uzstādīt ar mērķi nodrošināt tieši šo vielu emisiju samazinājumu. Kā jau minēts iepriekš – uz skruberu efektivitāti nav iespējams attiecināt ražotāja apliecinājumus, it īpaši ņemot vērā, ka šāda attīrīšanas efektivitāte nav sasniedzama ar šo tehnisko paņēmieni, uz ko norāda atsaucē dokumentā sniegtā informācija (skat., piemēram, 4.139. tabulu).</p> <p>Ņemot vērā iepriekš norādītās nepilnības jāveic atkārtots smaku emisiju aprēķins gan 9. pielikumā ietvertajiem, gan arī citiem plānotajiem emisijas avotiem.</p>	<p>Papildus norādāms, ka attiecībā uz amonjaka emisiju attīrīšanu no mēslu žāvēšanas procesa ķīmiskās gaisa attīrīšanas sistēmā (skābes skruberī) Eksperts atsaucas uz LPTP atsaucē dokumenta 4.9. nodaļas tabulu 4.139. Tomēr šajā tabulā ir sniegti dažādu emisiju (t.sk. amonjaka) samazinājuma parametri no putnu novietnēm, kas ir aprīkotas ar tuneļa tipa ventilācijas sistēmu, izmantojot ķīmiskās gaisa attīrīšanas sistēmu (skābes skruberi), nevis emisiju parametri no mēslu žāvēšanas iekārtām, kas aprīkotas ar gaisa filtru sistēmām. Saskaņā ar LPTP atsaucē dokumenta 4.12.13. nodaļā norādīto, lentveida mēslu žāvēšanas iekārtās, kas aprīkotas ar skābes skruberi, tiek nodrošināta faktiski visu amonjaka emisiju savākšana no žāvēšanas procesa. Šāds pieņēmums atbilst gan SIA "Egg Energy" piesārņojošās darbības atļaujā norādītajam (kurā nav norādītas amonjaka emisijas no žāvēšanas procesa iekārtām pēc attīrīšanas skābes skruberī), gan atbilst Ziņojumā aprakstītajam vērtējumam, ka amonjaka (un arī cieta daļiņu) emisijas no mēslu žāvēšanas procesa pēc emisiju apstrādes vairāku pakāpju (ne tikai skābes skruberī) gaisa attīrīšanas sistēmā nav paredzamas vai arī būs nebūtiskas. To savukārt būs iespējams novērtēt, veicot faktiskos emisiju mērījumus, kas ir paredzēti iekārtu uzstādīšanas un pieņemšanas ekspluatācijā gaitā.</p>
81.	<p>Avoti A1-A16 un A28-A36 raksturo putnu mītnes, un katrs no tiem aptver visus konkrētās novietnes ventilācijas izvadus kā vienu apvienotu punktveida avotu. Izvērtējot sniegto informāciju, secināts, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plūsmas ātrums, kas ventilācijas iekārtām norādīts vienkārši m³/h, tabulā norādīts kā plūsmas ātrums normālapstākļos, neveicot nekādu pārrēķinu. Šāds nepatiess lielums izmantots arī modeļa ievaddatos, • apvienoto avotu augstumi mākslīgi palielināti, kas noved tikai pie labākiem izkliedes rezultātiem. Saskaņā ar 9. pielikuma 4. lpp. 	<p>Skatīt komentārus šīs tabulas 4. - 6.punktos.</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>ietvertajiem attēliem, augstākās ventilatoru rindas viduspunkts attiecīgi dējējvistu un jaunputnu mītnēm ir 12,3 un 3,6 m augstumā, kamēr apvienoto (ar palielināto diametru) avotu izvadu augstumi norādīti vēl augstāki – attiecīgi 15,3 m un 6 m.</p>	
82.	<p>Izvērtējot Ziņojumu, konstatētas divas rupjas kļūdas, kas ietekmē vērtējumu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirmā saistīta ar putnu novietņu emisijas avotu plūsmas dinamikas definēšanu, jo kā jau norādīts atzinuma 2. sadaļā (11.a.1.6.LPTP), plūsma lielāko darbības laiku ir būtiski zemāka nekā maksimālā ražība, kas izmantota izkliešanas modelēšanā kā nemainīgs lielums. Tas nozīmē, ka samazinot un pareizi definējot plūsmas režīmu, pasliktināsies piesārņojuma izkliede un visticamāk tiks iegūts augstāks rezultāts. • otra – emisijas avota definēšana modelī. Nesniedzot nekādu pamatojumu, klasiski sānus vērsti avoti ar barjerām plūsmas ceļā, modelī definēti kā punktveida avoti ar vertikālu izplūdi, nemainot ne plūsmas parametrus, ne citus emisijas avota fizikālos raksturlielumus. Rezultātā modeļa scenārijā ietvertie emisijas avoti vērtējami kā absolūti neatbilstoši aprakstam un piedāvātajiem tehniskajiem risinājumiem, attiecīgi arī iegūtais rezultāts nav pakļaujams vērtējumam. <p>Ja Ziņojuma autori nepiekrīt iepriekš norādītajiem apsvērumiem un nepārskata emisijas avotu definēšanas principus, tad šāda pieeja ir jāpamato ar jutīguma analīzi vienai no novietnēm – modelējot izplūdes gan kā sānis vērstus, gan vertikāli vērstus punktveida avotus ar un bez barjeras, gan arī nepieciešamības gadījumā pārdefinējot avotu atbilstoši izvēlētajam tehniskajam risinājumam (izplūde no ar barjeru ierobežota laukuma) un pareizi ņemot vērā Ziņojumā sniegto detalizēto informāciju par ventilācijas jaudām, izplūdes vietu izvietojumu un augstumu.</p>	. Skatīt komentārus šīs tabulas 4. - 6.punktos.
83.	MK Noteikumi Nr. 182 nosaka minimālās prasības projekta (vai šajā gadījumā novērtējuma) saturam. Izvērtējot atbilstību šo noteikumu prasībām, konstatēts, ka (iekavās norādīts atbilstošais Noteikumu Nr. 182 punkts):	Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums aktualizēts, ievērojot MK 02.04.2013. not. Nr.182 prasības, novēršot norādītās nepilnības.

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<ul style="list-style-type: none"> • nav ņemta vērā emisijas avotu dinamika, īpaši būtiski attiecībā uz ventilāciju, kas ir atšķirīgi lielumi vasarā un ziemā (24. punkts); • modelēšanā nav izmantotas apbūves īpatnības, norādot ietverto objektu izvietojumu un parametrus, kā arī raksturojot to izvietojumu attiecībā pret emisijas avotu. Ziņojuma autori nav pamatojuši atkāpes no šī obligātā nosacījuma (26. punkts un 27.2. punkts), kas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā piedāvāto tehnisko risinājumu – plūsmas barjeras uzstādīšanu; • modelēšana nav veikta katram no pēdējiem trim gadiem, kas ir obligāts nosacījums A kategorijas piesārņojošai darbībai (27. punkts); • modelēšanā izmantotais solis vērtējams kā neatbilstošs konkrētajam scenārijam, rekomendējams izvēlēties mazāku aprēķinu soli (31. punkts); • Ziņojumā norādītā informācija par aprēķiniem, kas veikti, lai novērtētu ietekmi uz gaisa kvalitāti, un kuros izmantoti piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu (modelēšanas) rezultāti, lai noteiktu summārās koncentrācijas, apliecina to, ka nav ievērotas šo noteikumu 5.pielikuma prasības, proti, nosacījums, ka summārās koncentrācijas nosaka, summējot telpiski identisku attiecīgās vielas esošā piesārņojuma līmeņa datu kopu ar attiecīgo izkliedes aprēķina datorprogrammas izveidoto datu kopu. Lai arī pievienotā LVĢMC izziņa (9. pielikuma 5. pielikums) apliecina, ka ziņojuma autoru rīcībā ir pilna datu kopa, summārās koncentrācijas noteikšana izmantota viena brīvi izvēlēta fona koncentrācijas vērtība, pie tam pat neskaidrojot, kāpēc nākotnes scenārijā tiek ignorēts nozīmīgs neidentificēts emisijas avots, kas izvietots tiešā paredzētās darbības tuvumā. Ņemot vērā, ka kā alternatīvas tiek vērtētas dažādas kompleksa izvietojuma konfigurācijas, tad tieši precīza un detalizēta summārās koncentrācijas rezultātu analīze ir būtisks nosacījums alternatīvu izvēlē; • Ziņojumā nav nevienas kartes, kurā būtu attēlota informācija par vietējo apbūvi vismaz tādā detalizācijas pakāpē, kāda izmantota piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanā (36. punkts), proti – nav 	

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	<p>identificētas mājas, kurās vērtēta atbilstība smaku mērķlielumiem. Šajā aspektā jāpievērš uzmanība arī trokšņa novērtējumam, jo gaisa un trokšņa novērtējumā kā ietekmes receptori definētas dažādas viensētas, kas rada pretrunas dokumentā (skat. piemēram Ziņojuma 4.11. un 5.5. tabulu).</p> <p>Veicot atkārtotu modelēšanu, jāizmanto arī teritorijai atbilstošs virsmas nelīdzenuma faktors, definējot modeļa scenāriju.</p>	
No VPVB saņemtie komentāri par VPVB 07.02.2022. iesniegto IVN Ziņojuma 3.redakciju		
Vides pārraudzības valsts birojs (29.03.2022. vēstule Nr. 5-01/324/2022)		
84.	<p>Ziņojumā nav aktualizēta informācija par paredzētajai darbībai - olu un olu produktu ražotnes kompleksa izveidei Krustpils novada Krustpils pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība) nepieciešamo teritoriju zemes vienību raksturojumu, proti, Ziņojuma 4.1. nodaļā, 4.1. tabulā un 4.3. attēlā un citur Ziņojumā attiecībā uz īpašumu “Loģistikas parks” norādīti šobrīd neeksistējoši zemes vienību kadastra apzīmējumi - 5668 007 0312 un 5668 007 0308.</p>	<p>Ziņojuma 4.1. un 4.2. nodaļas precizētas ar aktuālajiem zemes vienību kadastra apzīmējumiem, ņemot vērā IVN Ziņojuma 3. redakcijas izstrādes laikā veikto zemes vienību apvienošanu.</p>
85.	<p>Pēc novadu reformas ir mainījušās arī novadu teritorijas un šobrīd Paredzētās darbības vieta atrodas Jēkabpils novada jurisdikcijā.</p>	<p>Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (pieņemts 2020. gada 10. jūnijā) no 2021. gada 1. jūlija Krustpils novada Krustpils pagasts iekļauts Jēkabpils novada administratīvajā teritorijā. Šajā sakarā Ziņojumā veikti attiecīgi precizējumi, vārdus “Krustpils novads” aizvietojo ar vārdiem “Jēkabpils novads”, kur tas pēc būtības nepieciešams.</p>
86.	<p>Vēršam uzmanību, ka Ierosinātājas Paredzētās darbības vieta (B alternatīva) (Ziņojuma 4.1. attēls) pārklājas ar SIA “SPECTRUM BALTIC”, reģistrācijas Nr. 40103879426, paredzētās darbības vietu, kam šobrīd ir uzsākta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.</p>	<p>SIA “SPECTRUM BALTIC” paredzētā darbība (iecere) tiek izskatīta zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 5668 007 0482, kuras potenciāli atdalāmā daļā, kā vienu no dējējvistu novietņu un pamatražošanas objektu izvietojuma alternatīvām (Paredzētās darbības B alternatīva), kopš 2020. gada 8. jūnija, kad Vides pārraudzības valsts birojā iesniegts Ierosinātājas iesniegums par paredzēto darbību, izskata arī Ierosinātāja.</p> <p>Minētā zemes vienība šobrīd neatrodas ne Ierosinātājas, ne SIA “SPECTRUM BALTIC” īpašumā, bet abas ar zemes vienības īpašniekiem ir noslēgušas nodomu vienošanās par</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		<p>Šīs zemes vienības iegādi. Nodomu vienošanās Civillikuma izpratnē ir priekšlīgums, t.i. vienošanās par nākotnes līguma slēgšanu (šajā gadījumā zemes iegādi), ja tiek izpildīti konkrēti vienošanās nosacījumi. Proti, galvenais priekšnosacījums zemes vienības pirkuma līguma noslēgšanai ir pircēja (paredzētās darbības ierosinātāja) lēmums īstenot paredzēto darbību. Savukārt lēmums par paredzētās darbības īstenošanu, t.sk. piemēram, lēmums par būtisku investīciju veikšanu tehniskā projekta izstrādē, var tikt pieņemts tikai pēc tam, kad ir noskaidroti nosacījumi un prasības paredzētajai darbībai, ko var noteikt tikai ietekmes uz vidi novērtējuma procesā un saņemot secīgas attiecīgas darbības atļaujas no kompetentām iestādēm.</p> <p>Ne Ierosinātāja, ne SIA "SPECTRUM BALTIC" lēmumu par paredzētās darbības īstenošanu konkrētā zemes vienībā šobrīd nav pieņēmusi, jo abu paredzētās darbības ieceru gadījumā tiek īstenota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra. Šī procedūra atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas principiem izdarāma pēc iespējas agrākā paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras pabeigšana negarantē un nenožīmē, ka ierosinātā paredzētā darbība tiks īstenota.</p> <p>Nemot vērā iepriekš minēto, Ierosinātājas ieskatā, nav pamata uzskatīt, ka divu paredzētās darbības ierosinātāju pieteikto paredzēto darbību (ieceru) izvērtēšana vai izskatīšana (nevis īstenošana) vienā zemes vienībā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā ir viena otru izslēdzoša.</p> <p>Papildus norādāms, ka saskaņā ar Ziņojumā 6. nodaļā "Paredzētās darbības alternatīvu salīdzinājums un izvēles pamatojums" aprakstīto konstatēts, ka abas Paredzētās darbības alternatīvas ir līdzvērtīgas un vienlīdz īstenojamas, kā arī pieļaujamas, jo cita starpā netiek pārsniegti</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
		<p>normatīvajos aktos noteiktie emisiju robežlielumi, kas tiek noteikti cilvēka veselības aizsardzībai. Tomēr, ņemot vērā Paredzētās darbības potenciāli radītās ietekmes, piesardzības un arī zemes resursu izmantošanas lietderīguma apsvērumus, Paredzētās darbības A alternatīvas īstenošanai ir lielākas priekšrocības par B alternatīvu. Paredzētās darbības A alternatīvas īstenošanu par piemērotāku atzinušas arī bijušā Krustpils novada un Jēkabpils pilsētas pašvaldības. Līdz ar ko gadījumā, ja Paredzētā darbība tiek īstenota tās A alternatīvas ietvaros, nevar tikt izslēgta arī SIA "SPECTRUM BALTIC" paredzētā darbība, ja tāda tiek īstenota.</p>
Vides pārraudzības valsts birojs (13.04.2022. vēstule Nr.5-01/434/2022)		
87.	<p>Birojs, izvērtējot Ziņojumā iekļautos ievaddatus (Ziņojuma 9. pielikums), konstatē, ka, ietekmes uz gaisa kvalitātes novērtējumā, modelējot piesārņojošo vielu izkliedi, tiek ņemtas vērā tikai vistu mītnes, bet netiek vērtētas pārējās olu un olu produktu ražotnes kompleksa (turpmāk - Komplekss) būves, piemēram, barības torņi (emisijas avoti), kuru augstums ir lielāks par pārējām dzīvnieku mītnēm, kā arī katlumāja un mēslu pārstrādes cehs (emisijas avoti). Ņemot vērā, ka, piemēram, no sadedzināšanas iekārtu dūmeņiem emitētā slāpekļa dioksīds (NO₂) gada summārās koncentrācijas jau esošajā novērtējumā veido ap 95% no robežlieluma (kalendārā gada robežlielums – 40 µg/m³), atbilstoši vērtētai gaisa piesārņojošo vielu fona un apbūves izvietojuma ietekmei var būt izšķirīga nozīme, jo īpaši to emisiju izklīdē, kuras tiek emitētas no zemāk izvietotiem avotiem, kādas ir putnu mītnes. Ēku (būvju) ietekmes novērtējuma nepieciešamību nosaka Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumu Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 182) 26. punkts. Līdz ar to Ziņojumā jāpapildina ietekmes uz gaisa kvalitātes novērtējums, ņemot vērā piesārņojošo vielu izklīdes modelēšanas datus, kurā ņemtas vērā ēku (būvju) ietekmes.</p>	<p>Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā (Ziņojuma 9.pielikums), veicot atkārtotu piesārņojošo vielu izklīdes modelēšanu, ņemta vērā Kompleksa apbūves ietekme. Piesārņojošo vielu izklīdes aprēķinu rezultāti attiecīgi aktualizēti arī Ziņojuma 5.5.-5.6. nodaļās. Savukārt Paredzētai darbībai nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu novērtējums aktualizēts Ziņojuma 4.8. nodaļā.</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātās atbilde/komentārs
88.	<p>Ziņojumā norādīts, ka Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā gaisā tiks emitētas astoņas piesārņojošās vielas un savienojumi, tostarp arī slāpekļa (I) oksīds (N_2O). Slāpekļa (I) oksīds ir uzskatāms par specifisku piesārņotāju mājdzīvnieku audzēšanā. Lai arī Ziņojumā slāpekļa (I) oksīda emisiju aprēķins no mītnēm ir veikts, tomēr tā iespējamais ietekmes novērtējums, t.i. atbilstības novērtējums gaisa kvalitātes normatīviem un vadlīnijām nav veikts (Ziņojuma 5.28. tabulā nav norādīts slāpekļa (I) oksīds mērķlielums vērtējamajās teritorijās), jo nav veikta tā izkliedes modelēšana. Līdz ar to Ziņojums jāpapildina ar atbilstīgu slāpekļa (I) oksīda emisiju novērtējumu attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīviem un vadlīnijām.</p>	<p>Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums (Ziņojuma 9.pielikums) un IVN Ziņojuma 5.5. nodaļa aktualizēta atbilstoši aktuālajiem slāpekļa (I) oksīda (N_2O) emisiju faktoriem. Slāpekļa (I) oksīda emisiju novērtējums attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīviem un vadlīnijām nav veikts, ņemot vērā, ka šai piesārņojošai vielai nav normatīvajos aktos noteikti gaisa kvalitātes normatīvi vai vadlīnijas.</p>
89.	<p>Piesārņojošo vielu modelēšanā nav atbilstoši ņemta vērā putnu mītnu ventilācijas izvadu dinamika (diennakts, sezonālā, kā to Izstrādātāja aprakstījusi Ziņojumā), kā to nosaka Noteikumu Nr. 182 24. punkts un 3. pielikums. Līdz ar to gaisa izkliedes jutības analīzes rezultātā izdarītais secinājums attiecībā uz ventilācijas sistēmas diennakts un sezonālās dinamikas mazo ietekmi nav viennozīmīgi vērtējams. Ņemot vērā minēto, Ziņojums papildināms ar atbilstošu informāciju saskaņā ar Noteikumos Nr. 182 noteikto.</p>	<p>Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums (Ziņojuma 9.pielikums) aktualizēts, ņemot vērā putnu novietņu ventilācijas sistēmas diennakts un sezonālās dinamikas izmaiņas.</p>
90.	<p>Ziņojumā nav pamatota izvēlēta pieeja jutības analīzē, izmantojot 60 ventilatoru izvadu apvienošanu vienā gala sienā "centrētā" avotā. Biroja ieskatā viens no ventilatoru izvadu apvienošanas pieļaujamiem kritērijiem būtu, piemēram, to apvienošana 2 vai visu 4 stāvu ietvaros, veicot aprēķinu attiecīgi 10, 5 vai jebkuram citam apvienoto avotu skaitam, šādu apvienošanu atbilstoši pamatojot. Birojs vērš uzmanību - jo lielāks avotu skaits, jo analīzes rezultāti mazāk apšaubāmi. Birojs arī norāda, ka argumentēt viena avota modelēšanu ar laika ekonomiju (Ziņojuma 9. pielikums) nav pieņemami, jo IVN mērķis ir novērtēt Paredzētās darbības radītās ietekmes uz vidi un cilvēkiem. Šī Ziņojuma trokšņa novērtējumā ir izveidota modeļa matrica, kurā katrs ventilators definēts ar visām 3 koordinātām – X, Y, Z, līdz ar to modelētā situācija ir maksimāli pietuvināta faktiskajai.</p>	<p>Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums (Ziņojuma 9.pielikums) aktualizēts, jutības analīzes novērtējumā piemērojot vienu emisijas avotu katrai no četrām dējējvistu novietņu rindām (stāviem) viena centrēta emisijas avota vietā.</p>
91.	<p>Attiecībā uz putnu mītnu gaisa un smakas ietekmju vērtējumu joprojām viennozīmīgi neizriet, kuros gadījumos tiek izmantota gaisa plūsmas</p>	<p>Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums (Ziņojuma 9.pielikums) aktualizēts, norādot, kuros</p>

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	vērtība, kas izteikta kā Nm ³ /h vai kā m ³ /h. Ņemot vērā, ka specifiskie emisiju koncentrāciju parametri attiecībā pret labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (turpmāk – LPTP) jāsalīdzina standartapstākļos, šāda neatbilstība nav pieļaujama. Līdz ar to Ziņojumā precizējama minētā informācija, kur nepieciešams – arī pārrēķināma.	gadījumos izmantota gaisa plūsmas vērtība, kas izteikta kā Nm ³ /h un kuros kā m ³ /h.
92.	Trokšņa novērtējuma modelī nav ietverti visi Ziņojumā identificētie trokšņa avoti. Birojs konstatējis, ka Ziņojumā ietekmju vērtējumā ir identificēts tāds trokšņa avots kā biomasas katlumāja (166. lpp.), kuru paredzēts aprīkot ar dūmsūkņiem, cikloniem un elektrostatisko filtru, bet minētais avots nav iekļauts trokšņa novērtējumā (Ziņojuma 5.34. tabula “Paredzētās darbības stacionārie trokšņa emisiju avoti” un 8. pielikuma ievaddati). Ņemot vērā, ka minētā katlumāja darbosies 24 h/dnn, un atsevišķos uztvērējos jau šobrīd nakts un vakara trokšņa robežlielumi ir pārsniegti, šāda avota izslēgšana no vērtējuma nav pamatota. Tāpat Birojs konstatējis, ka no vakara un nakts fona trokšņa avotiem ir izslēgtas arī SIA “AmberBirch” katlu mājas un Enertec Holding koģenerācijas stacijas, lai gan no Valsts vides dienesta izsniegtajām atļaujām un publiski pieejamajiem statistikas pārskatiem “Gaiss-2” konstatējams, ka tās darbojas visu diennakti. Birojs vēš lerosinātājas uzmanību, ka Ziņojumā ir iekļauts apliecinājums faktiskajā darbībā jutīgajos uztvērējos sasniegt tādus trokšņa parametrus, kādi iegūti šajā Ziņojumā. Līdz ar to Birojs secina, ka, nenovērtējot jau identificētu trokšņa avotu fona ietekmi, lerosinātājs tādējādi apņemas kompensēt arī šādas ietekmes.	Paredzētās darbība Trokšņa ietekmes novērtējums (Ziņojuma 8.pielikums) papildināts ar biomasas katlu mājas ārtelpu trokšņa avotiem. Attiecīgie trokšņa ietekmes modelēšanas rezultāti aktualizēta Ziņojuma 5.8. nodaļā. Tāpat Trokšņa ietekmes novērtējumā ņemts vērā, ka uzņēmuma SIA “AmberBirch” katlu mājas un uzņēmumu “Enertec Holding” koģenerācijas stacijas darbojas visu diennakti.
93.	Ziņojums jāpapildina ar dzīvnieku vienību aprēķinu atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumos Nr. 834 “Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma” (turpmāk - Noteikumi Nr. 834) noteikto, lai pamatotu attālumus līdz dzīvojamai zonai atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 140. punktam. Dzīvnieku vienību (Biroja piezīme: atbilstoši Noteikumiem Nr. 834, mītņu piepildījums ar dējējvistām	Ziņojuma 2.nodaļa papildināta ar dzīvnieku vienību aprēķinu atbilstoši Noteikumos Nr. 834 noteiktajai metodikai.

N.p.k.	Institūcijas atzinums/komentārs	Ierosinātājas atbilde/komentārs
	mērāms 2 010 dz.v. vienā mītnē, kas ir liels blīvums) neuzrādīšana Ziņojumā var tikt interpretēta kā nozīmīgu parametru apzināta neuzrādīšana, lai gan formāli Noteikumu Nr. 240 prasības tiek ievērotas.	
94.	Attiecībā uz māļputnu labturību nav pamatojuma, kā mītnu papildījuma atbilstība novērtēta jaunputnu mītnēs – Ziņojuma 3.2. tabulas parametri nav izsekojami. Birojs piekrīt Ierosinātājas argumentam, ka Pārtikas un veterinārais dienests kā atbildīgās institūcijas prasības ir būtiskas, nododot Kompleksu ekspluatācijā, taču, ja tiek norādīts uz atbilstību, tad aprēķinam jābūt izsekojamam. Ziņojumā jāpamato izteiktie apgalvojumi attiecībā uz māļputnu labturības prasībām.	Ziņojuma 3.3.1. nodaļa papildināta ar pamatojumu un attiecīgu precizētu aprēķinu par jaunputnu labturības prasību ievērošanu jaunputnu mītnēs.
95.	Birojs var piekrist Ziņojumā norādītajam, ka izvēlētajai vistu šķirnei – Hy-Line W36 ilgstošu novērtējumu rezultātā noteiktie mēslu daudzumi (Ziņojuma 4. pielikumā sniegtā informācija – 0,09 kg/dnn no dējējvistas) ir precīzāks rādītājs nekā ar Noteikumiem Nr. 834 noteiktie (0,03 t/gadā jeb 0,08 kg/dnn). Ņemot vērā, ka mēslu daudzuma aprēķinā netiek izmantoti Noteikumos Nr. 834 ietvertie nosacījumi mēslu aprēķinam, Ziņojumā jāpamato veiktais mēslu daudzuma aprēķins.	Ziņojuma 3.3.6. nodaļa papildināta ar putnu radīto mēslu aprēķinu atbilstoši Noteikumos Nr. 834 ietvertiem nosacījumiem.
96.	Ziņojumā norādīts, ka gaisa plūsma mītnē atbilst labturības prasībām (Ziņojuma 10. pielikuma 10. lpp.), atbilstoši kurām komplektē arī ventilatoru jaudas, bet netiek analizēts, vai 26% ventilatoru noslodzes gadījumā iegūstamie 2,3 m ³ /h uz vienu jaunputnu atbilst labturībai, ja ventilatoru 100% noslodzes gadījumā tie ir 8,8 m ³ /h uz vienu jaunputnu (dējējvistām attiecīgi 11,8 m ³ /h un 3 m ³ /h). Līdz ar to Ziņojumā precizējama minētā informācija.	Ziņojuma 3.3.2. nodaļa papildināta ar informāciju un aprēķiniem par putnu novietņu ventilācijas sistēmas spēju nodrošināt putnu labturības prasības attiecībā uz svaiga gaisa pievadi putnu novietnēs dažādas ventilatoru noslodzes gadījumā.